

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Ținutul croat înaintea emigrării croaților

Conținut: Emigrarea croaților și organizarea statului;

Ținutul croat înaintea emigrării croaților;

Originea și migrația croaților în patria de azi. Creștinarea croaților.

Competențe specifice:

1.1. Identificarea unor termeni de istorici în diverse surse istorice

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

1. Dezvoltarea actualului teritoriu al Republicii Croația în trecutul îndepărtat și a locuitorilor de atunci a fost influențată și de către factorii geografici. Identificați și bifați în tabelul de mai jos factorii geografici care au influențat dezvoltarea teritoriului actual al Croației.

Factori geografici	
Ținutul mediteranean la vest și sud care peste Marea Mediteraneană pătrunde cel mai adânc în această parte a Europei.	
Marea Neagră	
Câmpia Panonică la nord și est	
Delta Dunării	
Munții Carpați	
Munții Dinarici	

2. Precizați care este caracteristica generală a ținutului croat actual în perioadele mai vechi:

- a) Ținut de tranzit;
- b) Diversitate culturală;
- c) Legătură între diferite culturi și popoare.

3. Ultimele cercetări privind cea mai cunoscută descoperire a urmelor de așezări preistorice de la Vucedol, din apropierea orașului Vukovar, se referă la:

- a) Porumbiță;
- b) Potârniche;
- c) Fazan.

4. Precizați, pe baza informațiilor de pe internet sau din manual, unde au emigrat băștinașii în urma invaziei romane a teritoriului actual croat.

- a.
.....
- b.
.....

5. Precizați, pe baza informațiilor de pe internet sau din manual, în ce perioadă s-au stabilit majoritatea croaților pe malurile de est ale Mării Adriatice și în interiorul continental.

6. Care sunt cele trei centre în care s-a realizat creștinarea poporului croat?
.....
.....
.....

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 6. razred

Nastavna jedinica: Hrvatski prostor prije doseljenja Hrvata

Sadržaj: Doseljenje Hrvata i organizacija države.

Hrvatski prostor prije doseljenja Hrvata.

Podrijetlo i seoba Hrvata u današnju postojbinu. Pokršćavanje Hrvata.

Specifične sposobnosti:

1.1. *Prepoznavanje pojedinih povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima*

1.2. *Korištenje povijesnih pojmova u prikazivanju neke povijesne činjenice*

RADNI LISTIĆ

1. Na razvoj današnjeg prostora Republike Hrvatske, u daljnjoj prošlosti i njegovih tadašnjih stanovnika, utjecale su velike povijesno-geografske i prirodne cjeline. U donjoj tablici označite geografske čimbenike koje su utjecale na razvoj današnjeg teritorija Hrvatske.

Geografski čimbenici	
Sredozemlje na zapadu i jugu koje preko Jadranskog mora najdublje ulazi u ovaj dio Europe	
Crno more	
Panonska nizina na sjeveru i istoku	
Delta Dunava	
Karpatske planine	
Dinarsko gorje	

2. Navedite koja je opća karakteristika današnjeg hrvatskog prostora u povijesti:

- a) Zemlja tranzita;
- b) Raznolikost kultura;
- c) Veza između različitih kultura i naroda.

3. Najnovija istraživanja o najpoznatijem otkriću tragova prapovijesnih naselja na Vučedolu, u blizini grada Vukovara, odnose se na:

- a) Golubica;
- b) Jarebica;
- c) Fazan.

4. Navedite, na temelju informacija s interneta ili iz udžbenika, kamo su se starosjedioci iselili nakon rimske invazije na današnje područje Hrvatske:

- a).....
-
- b).....
-

5. Navedite, na temelju podataka s interneta ili iz udžbenika, u kojem su se razdoblju većina Hrvata naselila na istočnu obalu Jadranskog mora i u unutrašnjost kontinenta.

.....

6. Koja su tri središta iz kojih je bilo obavljano pokrštavanje hrvatskog naroda?

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI- a

Unitatea de învățare: Primii voievozi și regi croați

Conținut: Consolidarea Croației

Competențe specifice

1.1. Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice;

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;

2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia , disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Arată valoarea de adevăr a următorului enunț:

Enunț	Adevărat/ Fals
După moartea voievodului Barna, Croația a rămas sub influența:	
Francilor	
Romanilor	
Venețienilor	

2. Selectați perioada (anii) între care a domnit voievodul Trpimir:

a) 878-879

b) 845-864

c) 764-876

3. Identifică în răspunsurile de mai jos secolul în care va domina dinastia Trpimirovici al cărui fondator a fost voievodul Trpimir.

a) Secolul al X-lea

b) Secolul al IX-lea

c) Secolul al XII-lea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

4. Trpimir se numește el însuși în menționarea primului nume croat din documentele scrise, astfel:

.....

.....

5. Din ce an datează acest document scris?

- a) 854
- b) 852
- c) 853

6. Unde a înființat voievodul Trpimir prima mănăstire din Croația ?

.....

7. Enumerați meritele ordinului benedictin în Croația:

.....

8. Care sunt meritele urmașului lui Trpimir, voievodul Domagoj?

.....

9. Ce s-a întâmplat cu urmașul voievodului Domagoj, voievodul Zdeslav, care a domnit doar un an?

.....

10. Descrieți, pe baza informațiilor de pe internet, o mănăstire benedictină din Croația.

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Prvi hrvatski knezovi i kraljevi

Sadržaj: Jačanje Hrvatske

Specifične sposobnosti

1.1. Prepoznavanje pojedinih povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima;

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazivanju neke povijesne činjenice;

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za prezentaciju povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Pokažite istinitost sljedeće izjave:

Izjava	Točno/Netočno
Hrvatska je nakon smrti kneza Borne ostala pod jakim utjecajem:	
Franaka	
Romana	
Mlečana	

2. Odaberite razdoblje (godine) u kojem je vladao knez Trpimir:

- a) 878.-879.
- b) 845.-864.
- c) 764.-876.

3. U odgovorima ispod odredite stoljeće u kojem će dominirati dinastija Trpimirovića, čiji je začetnik bio knez Trpimir.

- a) X. stoljeće
- b) IX. stoljeće
- c) XII. stoljeće

4. Kako se Trpimir sam sebe naziva u darovnici? To je prvo spominjanje hrvatskog imena u pisanim dokumentima.

.....

.....

5. Koje je godine sastavljena darovnica?

- a) 854. godine
- b) 852. godine
- c) 853. godine

6. Gdje je knez Trpimir osnovao prvi benediktinski samostan u Hrvatskoj?

.....

7. Navedite zasluge benediktinskog reda u Hrvatskoj:

.....

8. Koje su zasluge Trpimirova nasljednika kneza Domagoja?

.....

9. Što se dogodilo s nasljednikom kneza Domagoja, knezom Zdeslavom, koji je vladao samo godinu dana?

10. Opișite, na temelju podataka s interneta, jedan benediktinski samostan iz Hrvatske.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI a

Unitatea de învățare: Primii voievozi și regi croați

Conținut: Recunoașterea internațională a Croației

Ascensiunea Croației pe timpul lui Tomislav

Competențe specifice

1.1. *Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice;*

1.2. *Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;*

2.2. *Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.*

FIȘĂ DE LUCRU

Precizați valoarea de adevăr a enunțurilor:

1. Papa care l-a înștiințat pe voievodul Branimir că la Roma ”l-a binecuvântat pe el, pe poporul lui și țara lui” este:

Enunț	Adevărat/Fals
Grigore al VII-lea	
Ivan al VIII-lea	
Benedict al XVI-lea	
Grigore al III-lea	

2. Papa l-a înștiințat pe voievodul Branimir că la Roma ”l-a binecuvântat pe el, pe poporul lui și țara lui” în anul:

Enunț	Adevărat/ Fals
892	
879	

910	
925	

3. Explicați, în câteva propoziții, ce înseamnă „recunoașterea internațională a Croației”.

.....

.....

4. Care este cel mai vechi înscris pe piatră a unui nume croat?

.....

.....

5. La sfârșitul secolului al IX-lea în Câmpia Panoniei au pătruns ungurii. Ce teritorii au ocupat ?

.....

.....

6. Care sunt teritoriile pe care le-a anexat Croației domnitorul Tomislav în urma respingerii atacurilor maghiare?

.....

7. Cum a ajuns Tomislav să stăpânească zona de la Câmpia Panonică până la Marea Adriatică?

.....

8. Completați propoziția: Conform notițelor împăratului bizantin Constantin Porfirogenetus, Croația pe timpul lui Tomislav avea o armată de.....călăreți,.....soldați de infanterie și o mare.....

(Istoria și geografia Croației, manual pentru școlile croate din diaspora, D. Feletar, H. Petrić, Zagreb, 2006, p. 14)

9. Completați următoarea propoziție: Papa Ivan al X-lea l-a numit pe Tomislav.....într-o scrisoare din..... Tomislav a fost primul.....croat, iar sub domnia sa Croația a devenit.....

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

(Istoria și geografia Croației, manual pentru școlile croate din diaspora, D. Feletar, H. Petrić, Zagreb, 2006, p. 41)

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 6. razred

Nastavna jedinica: Prvi hrvatski knezovi i kraljevi

Sadržaj: Međunarodno priznanje Hrvatske

Uspon Hrvatske u doba Tomislava

Specifične vještine:

1.1. Prepoznavanje pojedinih povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazivanju neke povijesne činjenice

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za prezentaciju povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

Navedite istinitost izjava:

1. Papa koji je obavijestio Branimira da je u Rimu „blagoslovio njega, njegov narod i njegovu državu” je:

Izjava	T/ N
Grigor VII.	
Ivan VIII.	
Benedikt XVI.	
Grigor III.	

2. Papa koji je obavijestio Branimira da je u Rimu „blagoslovio njega, njegov narod i njegovu državu” godine:

Izjava	T/ N
892.	
879.	

910.	
925.	

3. Objasnite, u nekoliko rečenica, što znači „međunarodno priznanje Hrvatske”:

.....

.....

4. Koji je najstariji kameni natpis nekog hrvatskog imena?

.....

.....

5. Krajem 9. stoljeća Mađari ulaze u Panonsku nizinu. Koje teritorije su zauzeli ?

.....

.....

6. Koja je područja kralj Tomislav pripojio Hrvatskoj nakon odbijanja mađarskih napada?

.....

7. Kako je Tomislav zavladao područjem od Panonske nizine do Jadranskog mora?

.....

8. Dopuni rečenicu: Prema bilješkama bizantskog cara Konstantina Porfirogeneta, Hrvatska je za Tomislavova vremena imala vojsku od.....konjanika,.....pješaka i more.....

(Povijest i zemljopis Hrvatske, udžbenik za hrvatske škole u inozemstvu, D. Feletar, H. Petrić, Zagreb, 2006. Godine, str. 14)

9. Dopuni sljedeću rečenicu: Papa Ivan X. imenovao je Tomislava.....u pismu iz.....
Tomislav je bio prvi.....Hrvat, a pod njegovom je vlašću Hrvatska postala.....

(Povijest i zemljopis Hrvatske, udžbenik za hrvatske škole u inozemstvu, D. Feletar, H. Petrić, Zagreb, 2006. Godine, str. 14)

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI a

Unitatea de învățare: . Primii voievozi și regi croați

Conținut: Regele Petar Krešimir al IV-lea

Regele Dmitar Zvonimir

Mișcarea reformistă în Croația

Competențe specifice

1.1. *Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice*

1.2. *Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric*

2.2. *Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia , disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.*

FIȘĂ DE LUCRU

1. Precizați valoarea de adevăr a enunțurilor următoare. Regele Petar Krešimir al IV-lea a domnit între anii:

Enunț	Adevărat/ Fals
879-892	
1075-1089	
1058-1074	
845-864	

2.Ce teritorii noi a reușit să conducă?

.....

3.Ce orașe noi a înființat pe coasta Mării Adriatice?

.....

4. În ce orașe a întemeiat mănăstiri?

a.

b.

c.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

5. În câteva propoziții, descrieți cum s-a terminat domnia regelui Petar Krešimir al IV-lea.

.....

.....

.....

6. De către cine, unde și în ce an a fost încoronat regele Zvonimir?

.....

.....

7. Bifați între ce ani a domnit regele Dmitri Zvonimir?

Enunț	
879-892	
910-928	
1058-1074	
1075-1089	

8. Care era capitala regatului în care a domnit regele Dmitri Zvonimir?

.....

9. În anul 1054, biserica creștină este împărțită în?

a).....

b).....

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 6. razred

Nastavna jedinica: Prvi hrvatski knezovi i kraljevi

Sadržaj: Kralj Petar Krešimir IV; Kralj Dmitar Zvonimir; Reformni pokret u Hrvatskoj.

Specifične sposobnosti:

1.1. Prepoznavanje pojedinih povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazivanju neke povijesne činjenice

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za prezentaciju povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Navedite istinitost sljedećih izjava. Kralj Petar Krešimir IV. vladao je između godina:

Izjava	T/ N
879.-892.	
1075.-1089.	
1058.-1074.	
845.-864.	

2. S kojim novim zemljama je uspio zavladati?

.....

3. Koje nove gradove na jadranskoj obali je poticao da se osnivaju?

.....

4. U kojim je gradovima utemeljio samostane?

a.

b.

c.

5. U nekoliko rečenica, opišite kako je završila vlada kralja Petra Krešimira IV.

.....

.....

.....

6. Tko je, gdje i koje godine okrunio kralja Zvonimira?

.....

.....

7. Označite godine u kojima je vladao kralj Dmitar Zvonimir.

Izjava	T/N
879.-892.	
910.-928.	
1058.-1074.	
1075.-1089.	

8. Iz koje je prijestolnice vladao kralj Dmitar Zvonimir?

.....

9. Godine 1054., kršćanka je crkva podijeljena na:

a).....

b).....

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI a

Unitatea de învățare: Ținuturile croate în secolul al XII-le și al XIII-lea

Conținut: Comunitatea statală a Regatului Croației și Ungariei;

Poziția țărilor croate;

Începuturile Republicii Dubrovnik.

Competențe specifice

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

Încercuiți răspunsul corect:

1. Precizați cât timp a durat regatul Croato-Ungar:

a) trei secole;

b) mai bine de opt secole;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

c) mai bine de șapte secole.

2. Explicați, în câteva propoziții, cum și-a însușit numele Muntele lui Petru (conform legendei din 1097):

.....

.....

.....

.....

3. Explicați, în câteva propoziții, ce înseamnă Pacta Conventa.

.....

.....

.....

4. În ce an a fost încoronat regele croat, Koloman?

a. 1102

b. 1112

c. 1122

5. Pe teritoriul ținuturilor croate existau doi voievozi care au devenit reprezentanți ai continuității statale croate. Numiți-i:

a).....

b).....

6. Descrieți, în câteva propoziții, cum a fost fondată așezarea denumită Dubrovnik.

.....

.....

.....

7. Cum au devenit locuitorii din Dubrovnik intermediari comerciali între Marea Mediterană și hinterlandul balcanic?

.....

8. În ce secol a început să fie denumit orașul Dubrovnik republică?

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Hrvatske zemlje u XII. i XIII. stoljeću

Conținut: Državna zajednica hrvatskog i ugarskog kraljestva;

Položaj hrvatskih zemalja;

Počeci dubrovačke republike.

Specifične sposobnosti

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice

FIȘĂ DE LUCRU

Zaokružiți točan odgovor:

1. Navedite koliko je trajalo Hrvatsko-Ugarsko kraljevstvo:

a) tri stoljeća;

b) više od osam stoljeća;

c) više od sedam stoljeća.

2. Objasnite, u nekoliko rečenica, kako je nastala Petrova gora (prema legendi iz 1097. godine):

.....

.....

.....

.....

3. U nekoliko rečenica objasnite što znači Pacta Conventa.

.....

4. Koje je godine bio okrunjen hrvatski kralj Koloman?

a. 1102. godine

b. 1112. godine

c. 1122. godine

5. Na području hrvatskih zemalja postojala su dva bana koji su postali predstavnici kontinuiteta hrvatske državnosti. Imenujte ih:

a).....

b).....

6. Opišite, u nekoliko rečenica, kako je nastao grad Dubrovnik.

.....

.....

.....

7. Kako su Dubrovčani svoju trgovinu s kontinentalnim zaledem povezali s pomorskom trgovinom postavši trgovačkim posrednicima između Sredozemlja i balkanskog zaleđa?

.....

.....

8. U kojem je stoljeću grad Dubrovnik postao republika?

.....

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI a

Unitatea de învățare: Bosnia în Evul Mediu

Conținut: Începuturile Bosniei și dezvoltarea ulterioară;

Biserica bosniacă;

Rolul și semnificația călugărilor (dominicani și franciscani);

Întărirea Bosniei;

Stjepan II. Kotromanić;

Stjepan Tomašević. Căderea Bosniei;

Cultura medievală a Bosniei.

Competențe specifice

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

1. Există foarte puține informații despre Bosnia în Evul Mediu timpuriu. Precizați în ce secol a fost menționată Bosnia pentru prima dată:

a) în secolul al XII-lea

b) în secolul al X-lea

c) în secolul al XI-lea

2. În câteva propoziții, explicați situația Bosniei în timpul voievodului Kulin.

.....

.....

3. Conform documentului voievodului Kulin din 1189, descrieți biserica bosniacă.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Care a fost rolul și semnificația călugărilor dominicani și franciscani în secolul al XIII-lea și al XIV-lea?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

5. Cum s-a întărit Bosnia în secolul al XIII-lea?

6. În prima jumătate a secolului al XIV-lea, Bosnia a fost condusă de voievodul Stjepan II. Kotromanić. Care sunt zonele din țările croate care au fost incluse în sfera statului bosniac?

7. Ce s-a întâmplat cu Bosnia în timpul domniei lui Stjepan Tomašević (1461-1463)?

8. Care sunt cele trei tipuri de scris folosite în Bosnia?

a).....

b).....

c).....

9. Ce tip special de scris chirilic s-a dezvoltat pe teritoriul bosniac?

Povijest i tradicije hrvatske manjine – VI. razred

Nastavna jedinica: Bosna u srednjem vijeku

Sadržaj: Počeci Bosne i daljnji razvoj;

Crkva bosanska;

Uloga i značenje redovnika (dominikanaca i franjevac);

Jačanje Bosne;

Stjepan II. Kotromanić;

Stjepan Tomašević. Pad Bosne;

Srednjovjekovna kultura Bosne.

Specifične vještine:

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice

RADNI LISTIĆ

1. O Bosni u ranom srednjem vijeku ima vrlo malo podataka. Navedite u kojem se stoljeću prvi put spominje Bosna.

a) u XII. stoljeću

b) u X. stoljeću

c) u XI. stoljeću

2. U nekoliko rečenica, objasnite stanje u Bosni za vrijeme bana Kulina.

.....

.....

3. Prema ispravi bana Kulina iz 1189. godine, opišite Crkvu bosansku.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Koja je bila uloga i značenje redovnika (dominikanaca i franjevac) u XIII. i XIV. stoljeću?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

5. Kako se ojačala Bosna u XIII. stoljeću?

6. U prvoj polovici XIV. stoljeća Bosnom je upravljao ban Stjepan II. Kotromanić. Koja su područja hrvatskih zemalja uključene u opseg bosanske države?

7. Što se dogodilo s Bosnom za vrijeme vladavine Stjepana Tomaševića (1461-1463)?

8. Koja se tri pisma upotrebljavaju u Bosni ?

a).....

b).....

c).....

9. Koja se posebna vrsta ćirilice razvila na bosanskom prostoru?

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Formarea și expansiunea Imperiului Otoman

Conținut: Bătălia între croați și turci: Câmpia Krbava, 1493

Competențe specifice

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

1. Care sunt factorii care au favorizat, în secolul al XIII-lea, expansiunea otomană?

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....

2. În ce secol turcii otomani au întemeiat, în Asia Mică, un stat sub conducerea lui Osman I ?

- a) Secolul al XV-lea;
- b) Secolul al XIII-lea;
- c) Secolul al XVI-lea.

3. Precizați, în câteva enunțuri, care sunt ținuturile în care s-a extins Imperiul Otoman în Peninsula Balcanică, în secolul al XV-lea.

.....

.....

.....

.....

4. Care dintre următorii sultani a cucerit Constantinopolul și l-a transformat în capitala statului otoman?

- a) Suleiman Magnificul;
- b) Mehmed al II-lea;
- c) Osman I.

5. În ce bătălii au fost înfrânți creștinii de către otomani în anul 1396, respectiv în anul 1444?

- a).....
- b).....

6. În ce an a avut loc bătălia dintre croați și turci, de la Câmpia Krbava, și de către cine au fost conduse cele două armate?

.....

7. În Bătălia de la Câmpia Krbava, armată croată a fost învinsă. Precizați care nobili și voievozi croați au fost uciși, care au fost capturați și care au reușit să se refugieze:

.....

.....

.....

8. Precizați motivele care au dus la înfrângerea armatei croate pe Câmpia Krbava:

.....

.....

.....

9. Care sunt cele mai relevante surse istorice care ne oferă informații despre bătălia de la Krbava?

.....

.....

.....

.....

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Nastanak i širenje Osmanskog Carstva

Sadržaj: Bitka Hrvata i Turaka: Krbavsko polje, 1493.

Specifične vještine

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice

RADNI LISTIĆ

1. Koji su faktori pogodovali osmanskoj ekspanziji u 13. stoljeću?

a).....

b).....

c).....

d).....

2. U kojem su stoljeću Turci Osmanlije osnovali državu u Maloj Aziji pod vodstvom Osmana I.?

a) U 15. stoljeću;

b) U 13. stoljeću;

c) U 16. stoljeću.

3. Navedite u nekoliko rečenica koje su to zemlje u koje se Osmansko Carstvo proširilo na Balkanskom poluotoku u 15. stoljeću.

.....
.....
.....
.....

4. Koji je od navedenih sultana osvojio Carigrad i učinio ga glavnim gradom Osmanske države?

a) Sulejman Veličanstveni;

b) Mehmed II.;

c) Osman I.

5. U kojim su bitkama Osmanlije porazili kršćane 1396., odnosno 1444. godine?

a).....

b).....

6. Koje se godine odigrala bitka između Hrvata i Turaka na Krbavskom polju i tko je predvodio dvije vojske?

.....
.....

7. U bitci na Krbavskom polju hrvatska vojska je poražena. Navedite koji su hrvatski velikaši i vojvode poginuli, koji su bili zarobljeni, a tko je uspio pobjeći:

.....
.....
.....

8. Navedite razloge koji su doveli do poraza hrvatske vojske na Krbavskom polju:

.....

9. Koji su najrelevantniji povijesni izvori koji nas informiraju o Krbavskoj bitci?

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Formarea și expansiunea Imperiului Otoman

Conținut: Bătălia între croați și turci : Sisak, 1593

Competențe specifice

1.2. Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

1. Când a început și când s-a încheiat Bătălia pentru cucerirea cetății Sisak din anul 1593?

.....

2. Cine a condus armată otomană în Bătălia pentru cucerirea cetății Sisak din anul 1593?

.....

3. În ce ani turcii au mai încercat să cucerească cetatea Sisak?

.....

4. Ce le-ar fi permis otomanilor cucerirea acestei cetăți?

.....

5. În câteva enunțuri, precizați care au fost unitățile de luptă creștine care au participat la această bătălie și de către cine au fost conduse:

.....

.....

.....

6. Din câți soldați a fost formată armată creștină?

7. Armata creștină a învins armata otomană care era mult mai numeroasă. Ce s-a întâmplat cu Hasan Pașa? Dar cu soldații otomani care s-au refugiat peste râul Kupa?

8. Din ce cauză această victorie a forțelor creștine a fost foarte importantă, din punct de vedere strategic, pentru Monarhia Habsburgică?

9. Cât a durat așa-numitul Război lung dintre Monarhia Habsburgică și Imperiul Otoman?

10. Importanța acestei victorii a fost dovedită prin multe desene, grafice și hărți care înfățișează Bătălia de la Sisak. Enumerați câteva orașe din Europa unde acestea au fost tipărite:

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Nastanak i širenje Osmanskog Carstva

Sadržaj: Bitka Hrvata i Turaka: Sisak

Specifične vještine

1.2. Prepoznavanje nekih povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice

RADNI LISTIĆ

1. Kada je započela i kada je završila Bitka za osvajanje sisačke tvrđave 1593. godine?

1. Tko je predvodio osmansku vojsku u bitci za osvajanje sisačke tvrđave 1593. godine?

3. Koje godine su Turci također pokušali osvojiti sisačku tvrđavu?

4. Što je omogućilo Osmanlijama da osvoje ovu tvrđavu?

5. U nekoliko rečenica navedite koje su kršćanske borbene jedinice sudjelovale u ovoj bitki i tko ih je vodio:

.....

.....

.....

6. Od koliko se vojnika sastojala kršćanska vojska?

.....

.....

7. Kršćanska vojska je pobijedila osmansku vojsku koja je bila puno brojnija. Što se dogodilo s Hasan-pašom? Što se dogodilo s osmanskim vojnicima koji su se sklonili preko Kupe?

.....

.....

8. Zašto je ova pobjeda kršćanskih snaga bila vrlo važna, sa strateškog gledišta, za Habsburšku Monarhiju?

.....

.....

9. Koliko je trajao takozvani Dugi rat između Habsburške Monarhije i Osmanskog Carstva?

.....

10. O važnosti ove pobjede svjedoče mnogi crteži i karte s prikazima bitke za Sisak. Navedite neke gradove u Europi u kojima su tiskani:

.....

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Expansiunea Imperiului Habsburgic în nord-vestul Pensinsulei balcanice

Conținut: Migrația din Europa de Sud-Est

Habsburgi și ținuturi croate

Istria și coasta Mării Adriatice sub stăpânirea Habsburgă

Croația intră în componența țărilor aflate sub stăpânirea Habsburgilor

Parlamentul din Cetin - Alegerea lui Ferdinand I. Habsburg ca rege croat

UNIUNEA EUROPEANĂ

Competențe specifice

1.2. Identificarea unor temeri istorice în diverse surse istorice

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

1. De unde și în care secole teritoriile devastate croate au fost populate cu alte popoare?

.....

1. Care era credința (religia) coloniștilor?

.....

3. Care erau privilegiile acordate acestora de către arhiducele Ferdinand de Habsburg?

.....

4. Cum erau cunoscuți sau denumiți coloniștii?

.....

5. În ce mod au pus stăpânire Habsburgii pe ținutul Istria?

.....

6. În ce an Habsburgii au întemeiat Ducatul de Pazin?

a) 1474

b) 1374

c) 1574

7. În care secol Habsburgii au pus stăpânire pe unele ținuturi de pe coastă Mării Adriatice?

a) al XV-lea

b) al XIV-lea

UNIUNEA EUROPEANĂ

c) al XVI-lea

8. Din ce cauză Habsburgii acordau asistența militară țărilor croate în lupta împotriva otomanilor?

.....

.....

9. Unde și în ce an croatul Nikola Jurišić a oprit armată otomană care era în drum spre Viena?

.....

10. Când a fost ales comandantul militar Krsto Frankopan protector al Regatului Croației?

.....

11. Citiți cu atenție textul și răspundeți la cerințe:

La sesiunea Parlamentului croat din data de 1 ianuarie 1527 de la Cetin, lângă Slunj, a fost ales rege al Croației Ferdinand I. Habsburg (1527 - 1564). Ferdinand s-a angajat să respecte toate drepturile statului croat și să ajute apărarea croată împotriva otomanilor cu trupe și bani. Regatul Croației, odată cu alegerea regelui Ferdinand, a intrat într-o uniune personală cu țările conduse de Habsburgi. În același an, conducătorii croați au subliniat că s-au alăturat țărilor conduse de Ferdinand I din proprie voință, prin care au fost conștienți că păstrează suveranitatea regatului croat.

(Istoria și geografia Croației, manual pentru școlile croate din diaspora, D. Feletar, H. Petrić, Zagreb, 2006, p. 41)

1. Cine a fost ales rege al Croației la Cetin?

.....

2. Ce s-a angajat să facă Ferdinand?

.....

3. De ce conducătorii croați s-au alăturat țărilor conduse de Ferdinand I?

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Širenje Habsburškog Carstva na sjeverozapad Balkanskog poluotoka

Sadržaj:

Migracije iz jugoistočne Europe;

Habsburgovci i hrvatske zemlje;

Istra i jadransko primorje pod habsburškom vlašću;

Hrvatska je dio zemalja pod vlašću Habsburgovaca;

Sabor u Cetinu - Izbor Ferdinanda I. Habsburga za hrvatskog kralja.

Specifične vještine

1.2. Prepoznavanje povijesnih temelja u različitim povijesnim izvorima

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice

RADNI LISTIĆ

1. Odakle su i u kojim stoljećima opustošeni hrvatski prostori naseljavani drugim narodima?

.....

1. Koja je bila vjera (religija) doseljenika?

.....

3. Koje im je povlastice dao nadvojvoda Ferdinand Habsburški?

.....

4. Kako su doseljenici bili poznati ili kako se zvali?

.....

5. Kako su Habsburgovci zauzeli istarsku zemlju?

.....

6. Koje su godine Habsburgovci osnovali Pazinsku kneževinu?

- a) 1474. godine
- b) 1374. godine
- c) 1574. godine

7. U kojem su stoljeću Habsburgovci zavladaali nekim zemljama na obali Jadranskog mora?

- a) 15. stoljeću
- b) 14. stoljeću
- c) 16. stoljeću

8. Zašto su Habsburgovci vojno pomagali hrvatskim zemljama u borbi protiv Osmanlija?

.....

.....

9. Gdje je i koje godine Hrvat Nikola Jurišić zaustavio osmansku vojsku na putu prema Beču?

.....

10. Kada je vojskovođa Krsto Frankopan izabran za skrbnika Kraljevine Hrvatske?

.....

11. Pažljivo pročitajte tekst i odgovorite na pitanja:

„Hrvatski sabor je na zasjedanju u Centigradu kraj Slunja 1. siječnja 1527. godine izabrao Ferdinanda I. Habsburškog (1527. - 1564.) za hrvatskog kralja. Ferdinand se obvezao poštivati sva hrvatska državna prava i pomagati hrvatsku obranu od Osmanlija vojskom i novcem. Kraljevina Hrvatska je, izborom Ferdinanda za kralja, ušla u *personalnu uniju* sa zemljama kojima su vladali Habsburgovci. Hrvatski staleži su iste godine istaknuli da su se slobodne volje priključili zemljama kojima je vladao Ferdinand I., time su sačuvali svijest o zasebnosti Hrvatskog kraljestva”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

(Povijest i zemljopis Hrvatske, udžbenik za hrvatske škole u inozemstvu, D. Feletar, H. Petrić, Zagreb, 2006. Godine, str. 41)

1. Tko je na Cetinju izabran za hrvatskog kralja?

.....

2. Što se obvezao napraviti Ferdinand?

.....

3. Zašto su se hrvatski vladari pridružili zemljama kojima je vladao Ferdinand I?

.....

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: **Prezentarea generală a istoriei croaților carașoveni;**

Despre migrare și numele carașoveni.

Conținut: Numele carașoveni

Migrare

Competențe specifice

1.1. Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE LUCRU

Citiți cu atenție textul și răspundeți la cerințe:

Protocolul Provinciae Bulgariae et Valachiae menționează că acești coloniști, mai ales după bătălia de la Mohaci (1526), s-au mutat în zonele de nord ale Ungariei, iar unii, după cum spune sursa menționată, s-au retras din horid et aspera loca carasoviensia. De aceea cronicarul cu sinceră inimă franciscană scrie: „Să nu se mire nimeni de natura lor dură... trăiau în păduri, așa

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

că au adoptat obiceiuri de pădure... Pe acești oameni săraci, care locuiau în Lipova (Marija Radna), Rekaș, Slatina, Carașova și în alte locuri, ai noștri frați i-au educat în credința catolică, i-au apărut și protejat de erezii, până în anul 1600 când doamna Barbara din Lugoj a dăruit niște bunuri preoților iezuiți, pentru a lupta împotriva calvinilor din Rakotți, care au început să se răspândească în Lugoj și în Caransebeș”. Apoi, toate satele carașovenești sunt enumerate după nume: Carașova, Rafnic, Lupac, Clocotici, Nermet, Calina și Jabalcea. Se mai subliniază că obiceiurile carașovenilor diferă, în multe privințe, de cele ale Țării Românești.

1. Menționați, pe baza textului, cum descrie cronicarul franciscan croații din aceea vreme:

.....

.....

2. Precizați, pe baza informațiilor din text:

a. Care sunt satele croate menționate în text?

.....

b. Cum erau croații protejați de către franciscani?

.....

c. Ce s-a întâmplat după anul 1600?

.....

3. Unde și de către cine a fost întocmită lista cu preoții franciscani care au administrat parohia Carașova?

.....

4. Care preoți (care aparțineau ordinului religios bosniac) au fost înmormântați la Carașova?

a).....

b).....

c).....

d).....

5. În ce dată și de către cine a fost predată parohia Carașova iezuiților?

.....

6. Din 1726 Carașova devine centrul misiunilor iezuiți din întregul Banat. Care dintre iezuiți s-a remarcat în aceea vreme și prin ce?

.....

8. De unde provine numele de astăzi a carașovenilor?

.....

9. Care sunt cele mai numeroase păreri despre locul de unde provine numele carașoveni?

.....

.....

10. De când sunt cunoscuți croații din România din punct de vedere geopolitic?

.....

.....

.....

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Pregled povijesti karaševskih Hrvata

Doseljavanje i ime Karaševci

Sadržaj: Ime Karaševci

Doseljavanje

Specifične sposobnosti:

1.1 Prepoznavanje pojedinih povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice

RADNI LISTIĆ

Pažljivo pročitajte donji tekst, odgovorite na pitanja:

Protocolum Provinciae Bulgariae et Valachiae spominje da su se ti doseljenici, osobito nakon Mohačke bitke (1526.), raselili i po sjevernim ugarskim prostorima, a neki su se, kako veli spomenuti izvor, povukli od horida et aspera loca carasoviensia. Zato kroničar s iskrenim franjevačkim srcem piše: "Neka se nitko ne čudi njihovoj tvrdoj naravi...živjeli su po šumama, pa su šumske običaje poprimili...Ovi siromasi, koji su živjeli u Lipovi (Marija Radna), Rekašu, Slatini, Karaševu i drugim mjestima, naši su se pratri brinuli za njihov rast u katoličkoj vjeri, branili i čuvali ih od hereza, sve do 1600. godine kada je gospođa Barbara iz Lugoža dala neka dobra ocima Družbe Isusove, da se bore protiv Rakocijevih Kalvina koji su se počeli širiti u Lugožu i u Karansebešu." Zatim se navode poimence sva karaševska sela: Karaševo, Ravnik, Lupak, Klokotić, Nermid, Kalina i Jabalče i pritom se ističe da se običaji Karašovana u mnogome razlikuju od vlaških.

1. Navedite, na temelju teksta, franjevački kroničarski opis Hrvata toga doba

.....

.....

2. Navedite, na temelju podataka u tekstu:

a. Koja se hrvatska naselja spominjuju u tekstu?

.....

b. Kako su franjevci štitili Hrvate?

.....

c. Što se dogodilo nakon 1600. godine ?

.....

3. Gdje je i tko sačinio popis svećenika franjevac koji su upravljali župom Karaševo?

4. Koji svećenici (koji su pripadali bosanskom vjerskom redu) su pokopani u Karaševu?

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....

5. Koga je datuma i tko župu Karaševo predao isusovcima ?

.....

6. Od 1726. godine Karaševo postaje središte isusovačkih misionara iz cijeloga Banata. Tko se od isusovaca tada ističe i zašto?

.....

7. Odakle dolazi današnje ime Karaševaka?

.....

8. Koja su najbrojnija mišljenja o mjestu odakle dolazi naziv Karaševci?

.....

.....

9. Od kada su Hrvati iz Rumunjske poznati s geopolitičke strane?

.....

.....

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare:

Formarea și expansiunea Imperiului Otoman

Expansiunea Imperiului Hasburgic în nord-vestul Pensinsulei

Prezentarea generală a istoriei croaților carașoveni

Despre migrare și numele carașoveni

Competențe specifice

1.2. Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE EVALUARE

Timp de lucru: 45 minute

I. Completați tabelul cu evenimentele corespunzătoare:

16 puncte

- A. bătălia între croați și turci la Sisak;
- B. întemeierea Ducatului de Pazin de către Habsburgi;
- C. bătălia între croați și turci pe Câmpia Krbava;
- D. Carașova devine centrul misionarilor iezuiți din întregul Banat.

	Anul	Evenimentul
1.	1726	
2.	1493	
3.	1374	
4.	1593	

II. Notați litera A în dreptul enunțurilor *adevărate* și litera F în dreptul celor *false*. 16 puncte

	Enunț	A/F
--	-------	-----

1.	La sesiunea Parlamentului croat de la Cetina a fost ales rege Ferdinand I. Habsburg.	
2.	În secolul al XIV-lea Habsburgii au pus stăpânire pe unele ținuturi de pe coasta Mării Adriatice.	
3.	Suleiman Magnificul a cucerit Constantinopolul și l-a transformat în capitala statului otoman.	
4.	Croatul Nikola Jurišić i-a oprit cu succes pe otomani cu o victorie la Kiseğ.	

III. Citiți cu atenție textele și apoi răspundeți la cerințe: 58 puncte

A. „Există multe puncte de vedere diferite despre semnificația Bătăliei de la Krbava în istoria croată recentă. Mulți istorici cred că a fost o bătălie lipsită de importanță din punct de vedere militar pentru că nu a adus nicio victorie geostrategică.

În multe privințe, Bătălia de la Krbava reprezintă un punct de cotitură, sfârșitul unei ere și începutul unei noi ere. A fost ultima încercare a nobilimii croate și bosniace de a rezista turcilor în mod independent, fără ajutorul unui conducător maghiar sau străin. Fără îndoială că după Bătălia de la Krbava, nobilimea croată, slabă și sărăcită, nu a mai fost în stare să ofere o rezistență mai puternică și s-a creat spațiu pentru ca turcii să avanseze mai departe peste Lika și spre Europa.

O mare parte a soldaților au pierit în Bătălia de la Krbava, care a fost doar începutul sărăcirii demografice a acestei părți a Croației. Odată cu înfrângerea în Bătălia de la Krbava a început strămutarea și așezarea populației din această zonă sau în această zonă. Fugind de turci, atât orașele de coastă, cât și zonele din vestul Croației au fost suprapopulate, ceea ce a dus și la o schimbare a structurii populației în zona Lika, locuită de o populație din interiorul Imperiului Otoman.

Bătălia de la Krbava a fost într-un fel un început al bătăliei de la Mohaci, în care a fost ucis regele Ludovic al II-lea Jagelović și intrarea Croației în Monarhia Habsburgică, care a determinat direct viitorul națiunii croate timp de multe secole”.

(după wikipedia)

B. Semnificația bătăliei pentru cucerirea cetății Sisak

„Acea bătălie a fost și motivul războiului pe care turcii l-au declarat Monarhiei Habsburgice la 17 iulie (așa-numitul Războiul lung, 1593-1606). În timpul acestui război, în a patra încercare din 28 august 1593, turcii au cucerit Sisak, dar acesta a fost eliberat după un an. În ciuda acestui fapt, Bătălia de la Sisak a fost un punct de cotitură care a marcat sfârșitul pătrunderii turcești mai departe în Europa și a avut, de asemenea, un impact psihologic deosebit, deoarece a stabilit echilibrul la granița croato-turcă pentru prima dată după bătălia de la Krbava. Un pliant tipărit care arată prima mare victorie a forțelor creștine unite din Europa Centrală împotriva armatei turcești a făcut în curând înconjurul Europei, iar comandanții armatei creștine au fost lăudați de Papa Clement al VIII-lea, împăratul german Rudolf al II-lea și regele Spaniei Filip al II-lea. Până astăzi, în semn de mulțumire pentru victoria în bătălia de la Sisak, micul clopot al Catedralei din Zagreb bate în fiecare zi, la ora 14.00. Din 22 iunie 2010, clopotul Catedralei Înălțarea Sfintei Cruci din Sisak sună în fiecare zi, la ora 14, ca o amintire a acestei glorioase victorii a armatei creștine asupra otomanilor. Războiul de o sută de ani croato-turc s-a încheiat cu o mare victorie la Sisak”.

(după wikipedia)

TEXTUL A

1. De ce istoricii cred că Bătălia de la Krbava a fost nesemnificativă?

.....7 p.

2. Ce s-a întâmplat cu nobilimea croată în urma înfrângerii în această bătălie?

.....7p.

3. În câteva propoziții descrieți care au fost urmările Bătăliei de la Krbava:

.....

.....15 p.

TEXTUL B

1. Precizați, în câteva enunțuri, importanța bătăliei pentru cucerirea cetății Sisak:

.....15 p.

2. De către cine au fost lăudați comandanții armatei creștine?

.....7 p.

3. Ce se întâmplă, până astăzi, în semn de mulțumire pentru victoria în bătălia de la Sisak?

.....7 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 6. razred

Unitatea de învățare: Nastanak i širenje Osmanskog Carstva

Širenje Habsburškog Carstva na sjeverozapadu Poluotoka

Pregled povijesti karaševskih Hrvata

O seobi i nazivu Karaševci

Competențe specifice

1.2. Prepoznavanje povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

PROVJERA ZNANJA

Radno vrijeme: 45 minuta

I. Dopunite tablicu odgovarajućim događajima:

16 bodova

- A. bitka Hrvata i Turaka kod Siska;
- B. osnivanje Pazinske knežije od strane Habsburgovaca;
- C. bitka Hrvata i Turaka na Krbavskom polju;
- D. Karaševo postaje središte isusovačkih misionara iz cijelog Banata

	Godina	Događaj
1.	1726.	
2.	1493.	
3.	1374.	
4.	1593.	

II. Točne tvrdnje označi slovom T, a netočne slovo N.

16 bodova

	Tvrdnja	T/N
1.	Na zasjedanju Hrvatskog sabora u Cetini izabran je kralj Ferdinand I. Habsburg.	

2.	U 14. stoljeću Habsburgovci su preuzeli kontrolu nad nekim zemljama na obali Jadranskog mora.	
3.	Sulejman Veličanstveni je osvojio Carigrad i pretvorio ga u glavni grad Osmanske države.	
4.	Hrvat Nikola Jurišić uspješno je zaustavio Osmanlije pobjedom kod Kisega.	

III. Pažljivo pročitajte tekstove i odgovorite na zahtjeve:

58 bodova

A. „O značaju Krbavske bitke u hrvatskoj novijoj povijesti postoje mnoga različita gledišta. Mnogi povjesničari smatraju da se radilo o vojno nezanimljivoj bitki (iako je, po nekima, označila poraz i pad taktike vođenja rata feudalnih vojski) jer nije donijela nikakvu geostratešku pobjedu, ali je njezin povijesni značaj u mnogim drugim pogledima za Hrvatsku nedvojben, jer je ona prijelomna povijesna točka u hrvatskoj povijesti.

Krbavska bitka na mnoge načine predstavlja prekretnicu, kraj jednoga i početak novog doba. Ona je bila posljednji pokušaj bosanskog ili hrvatskog plemstva da se samostalno, bez pomoći ugarskog ili nekog drugog stranog vladara, odupru Turcima. Nedvojbeno jest da hrvatsko plemstvo poslije Krbavske bitke, slabo i osiromašeno, više nije bilo sposobno pružiti jači otpor, a Turcima je stvoren prostor za daljnja napredovanja preko Like k Europi.

Krbavskom bitkom je izgubljen veliki dio ljudstva što je bio tek početak demografskog osiromašenja ovog dijela Hrvatske. Porazom u Krbavskoj bitki je započeto raseljavanje i naseljavanje stanovništva s ovog prostora ili na ovaj prostor. Bježeći pred Turcima, dolazi do napućivanja kako obalnih gradova tako i zapadnih hrvatskih područja, ali i promjene strukture stanovništva na prostorima Like koju naseljavaju stanovnici iz unutrašnjosti Turskog Carstva.

Krbavska bitka bila je na neki način uvod u Mohačku bitku, u kojoj je poginuo kralj Ludovik II. Jagelović, te ulazak Hrvatske u sastav Habsburške Monarhije, čime je neposredno određena i budućnost hrvatskog naroda dugi niz stoljeća”.

B. Značenje bitke za osvajanje tvrđave Sisak

Ta je bitka bila i povod ratu što su ga 17. srpnja Turci objavili Habsburškoj Monarhiji (tzv. Dugi turski rat, 1593. – 1606.). Za toga su rata Turci u četvrtome pokušaju 28. kolovoza 1593. godine ipak osvojili Sisak, ali je nakon godinu dana oslobođen.

Unatoč tome, bitka kod Siska bila je prekretnica koja je naznačila zaustavljanje turskog prodiranja dalje u Europu, a imala je i osobiti psihološki utjecaj, jer je njome po prvi puta nakon Krbavske bitke uspostavljena ravnoteža na hrvatsko-turskoj granici. Europu je ubrzo obišao i tiskani letak na kojem je bila prikazana prva velika pobjeda ujedinjenih kršćanskih snaga Srednje Europe protiv turske vojske, a zapovjednike kršćanske vojske pohvalili su papa Klement VIII., njemački car Rudolf II. i španjolski kralj Filip II.

Sve do danas, kao znak zahvale za pobjedu u bitci kod Siska, malo zvono zagrebačke katedrale oglašava se svakoga dana u 14 sati. Od 22. lipnja 2010. godine i zvono sisačke Katedrale Uzvišenja Svetog Križa svakim danom u 14 sati zvonjavom podsjeća na ovu slavnu pobjedu kršćanske vojske nad Osmanlijama.

Velikom pobjedom kod Siska je završio Stogodišnji hrvatsko-turski rat.

(po wikipediji)

TEKST A

1. Zašto povjesničari smatraju da je Krbavska bitka bila beznačajna?

.....7 b.

2. Što se dogodilo s hrvatskim plemstvom nakon poraza u ovoj bitci?

.....7 b.

3. U nekoliko rečenica opiši posljedice Krbavske bitke:

.....

.....

.....15 b.

TEKST B.

1. Navedite, u nekoliko rečenica, važnost bitke za osvajanje sisačke tvrđave:

.....15 b.

2. Od koga su bili hvaljeni zapovjednici kršćanske vojske ?

.....7 b.

3. Što se događa, do današnjeg dana, u znak zahvalnosti za pobjedu u bitki kod Siska?

.....7 b.

Se dodjeljuju 10 bodova

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Spațiul croat la începuturile modernității

Conținut: Valuri de migrații ale populației croate în alte zone ale Imperiului Habsburgic

Competențe specifice:

1.2. *Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;*

2.1. *Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.*

FIȘĂ DE LUCRU

1. Citiți cu atenție textul și urmăriți harta!

Emigrarea populației croate și consecințele acesteia

”Când otomanii au ocupat Bosnia, în 1463, numărul refugiaților către coasta de vest a Mării Adriatice a crescut rapid. O scădere mare a numărului de locuitori a afectat întreaga zonă de la Drava până la Adriatică. O parte din populație a fost dusă în captivitate de către otomani, iar o parte a evadat. În afară de coasta vestică a Adriaticii, populația strămutată a căutat noi ținuturi în cele mai vestice părți ale țărilor croate, zonele de vest ale Ungariei și teritoriul Sfântului Imperiu Roman.

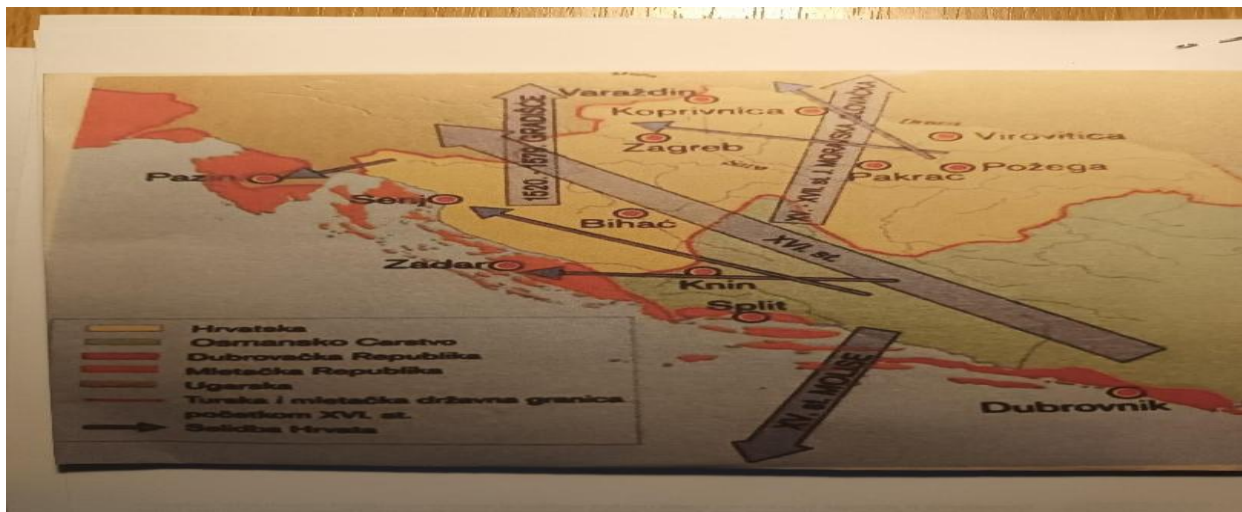
Migrarea populației croate a fost deosebit de pronunțată în a doua jumătate a secolului al XV-lea și mai târziu pe tot parcursul secolului al XVI-lea. Consecințele emigrării populației croate sunt vizibile până în zilele noastre. Descendenții emigranților expulzați în timpul războaielor cu otomanii trăiesc și astăzi în Italia, Austria, Ungaria, Slovacia și în alte părți. Pe lângă emigrare, s-a produs o schimbare în componența etnică și religioasă a populației de pe teritoriul țărilor croate.

Populația croată băștinașă s-a retras din teritoriile cucerite de turci către noi teritorii.

Organizarea regiunilor militare

La începutul secolului modern, ținuturile croate se aflau la intersecția a trei sisteme politice: habsburg, otoman și venețian. La punctele de contact dintre aceste sisteme se creează zone militare ca regiuni de apărare a frontierei”.

(D. Feletar, H. Petrić: Istoria și geografia Croației (Manual pentru școlile croate din diaspora)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Migrarea populației croate în timpul invaziilor turcești

1. Răspundeți la următoarele întrebări:

- În ce zone a migrat populația croată în a doua jumătate a secolului al XV-lea și mai târziu pe tot parcursul secolului al XVI-lea?
- Menționați zonele unde trăiesc și astăzi descendenții emigranților expulzați în timpul războaielor cu otomanii.
- Urmărind, cu atenție, harta precizați zonele migrațiilor.

2. Care sunt consecințele acestor migrații?

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Hrvatski prostor na početku moderne

Sadržaj: Valovi migracija hrvatskog stanovništva u druga područja Habsburškog Carstva

Specifické vještine:

- 1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;*
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.*

RADNI LISTIĆ

1. Pažljivo pročitaj tekst i prati kartu!

Iseljavanje hrvatskog stanovništva i njegove posljedice

„Kad su Osmanlije zauzeli Bosnu 1463. godine, naglo je rastao broj izbjeglica prema zapadnoj obali Jadranskog mora. Velik pad broja stanovnika zahvatio je sav prostor od Drave do Jadrana. Dio stanovništva su Osmanlije odvodili u sužanjstvo, a dio se spašavao bijegom. Osim na zapadnoj obali Jadrana, izbjeglo je stanovništvo potražilo nove domove u najzapadnijim dijelovima hrvatskih zemalja, zapadnougarskim prostorima i na teritoriju Svetog Rimskog

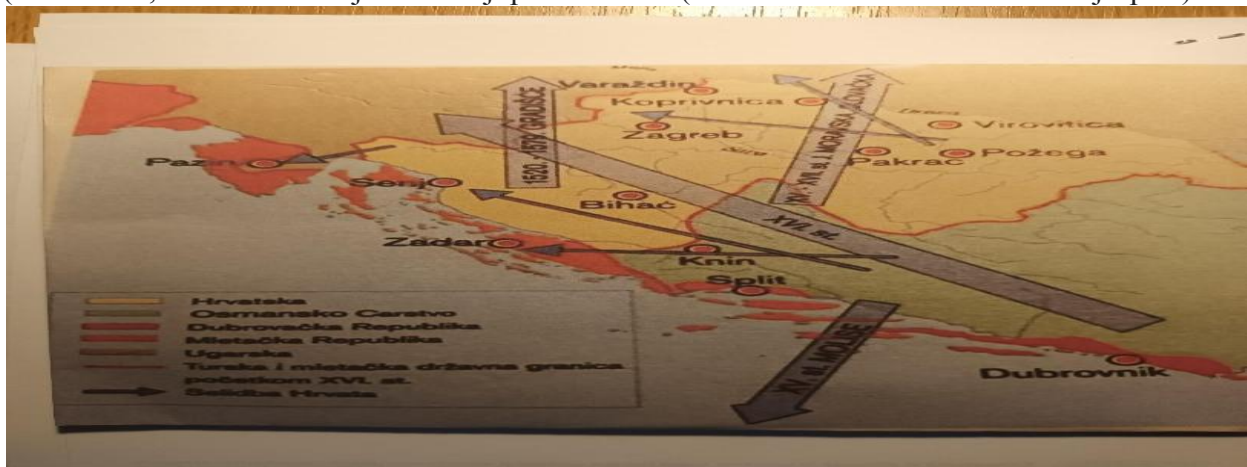
Carstva. Iseljavanje hrvatskog stanovništva bilo je osobito izraženo u drugoj polovici 15. i kasnije tijekom cijelog 16. stoljeća. Posljedice iseljavanja hrvatskog pučanstva vidljive su do danas. Potomci iseljenika protjeranih u vrijeme ratova s Osmanlijama i danas žive u Italiji, Austriji, Madarskoj, Slovačkoj i drugdje. Osim iseljavanja, došlo je do promjene etničkog i vjerskog sastava stanovništva na prostoru hrvatskih zemalja

Starosjedilačko hrvatsko stanovništvo povlačilo se s područja osvojenih od Turaka na nova područja.

Organizacija vojnih krajina

Početkom novoga stoljeća hrvatske su zemlje bile na raskrižju triju političkih sustava: habsburškog, osmanskog i mletačkog. Na dodirnim točkama ovih sustava stvaraju se vojne zone kao pogranične obrambene regije”.

(D. Feletar, H. Petrić: Povijest i zemljopis Hrvatske (Priručnik za hrvatske škole u dijaspori)

Seobe hrvatskog pučanstva za vrijeme turskih provala

1. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- Na koja se područja iseljava hrvatsko stanovništvo u drugoj polovici 15. stoljeća i kasnije kroz cijelo 16. stoljeće?
- Navedite krajeve u kojima i danas žive potomci iseljenika protjeranih tijekom ratova s Osmanlijama.
- Pažljivo prateći kartu odredite migracijska područja

2. Koje su posljedice tih migracija?

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Spațiul croat la începuturile modernității

Conținut: Absolutismul luminat: reformismul imperial habsburgic

Competențe specifice:

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.

1. Definiți, în câteva propoziții, Iluminismul.

2. Definiți absolutismul luminat.

3. Ce înseamnă „sanctiunea pragmatică croată”?

4. Care sunt teritoriile croate, care au fost înapoiate regatului croat, după venirea la putere a Mariei Terezia?

5. Scrieți reformele Mariei Terezia care au vizat populația croată.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

6. Prezențați, pe scurt, reformele regelui Iosif al II-lea

.....

.....

.....

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Hrvatski prostor na početku moderne

Sadržaj: Prosvijećeni apsolutizam: Habsburški carski reformizam

Specifične vještine:

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

RADNI LISTIĆ

1. Definirajte, u nekoliko rečenica, prosvjetiteljstvo.

.....

.....

.....

2. Definirajte prosvijećeni apsolutizam.

.....

.....

.....

3. Što znači "hrvatska pragmatična sankcija"?

.....

.....

.....

4. Koji su hrvatski krajevi vraćeni Hrvatskom kraljevstvu nakon dolaska Marije Terezije na vlast?

.....

.....

.....

5. Napiši reforme Marije Terezije koje su bile usmjerene na hrvatsko stanovništvo.

6. Ukratko opišite reforme kralja Josipa II.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Evoluția culturală a comunității croate

Conținut: Începutul scrisului în limba croată (Bašćanska ploča, Povaljska listina, Misal po zakonu rimskog dvora, red i zakon sestara dominikanki) Croații din Tirol, Checea, Recaş, Lipova)

Competențe specifice:

1.2. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.

1. În ce an și unde a fost descoperit cel mai valoros monument al scrierii croate ”Bašćanska ploča”?

2. Despre ce relatează textul în cele două părți ale sale?

I. -----

II.-----

3.Unde este păstrat acest valoros monument?

4. În ce an a fost tipărită prima carte croată ”Misalul potrivit legii curții romane”?

5. De către cine a fost menționat pentru prima dată "Misalul"?

6. Câte exemplare au fost în total păstrate și câte sunt păstrate în Croația?

7. Povaljska listina. Completați afirmațiile."

Povaljska listina este proprietatea Mănăstirii.....de pe insula.....

scris pe o foaie dela data de.....și este scris în grafia.....
croată".

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Povaljska_listina)

8. Ordinul și legea surorilor benedictine. Completați afirmațiile.

" Este cel mai vechi text scris păstrat în scrisul și în limba Vorbește despre modalitatea de primire în ordinul surorilor din Zadar și descrie comportamentul surorilor în mănăstire. Ordinea și Legea din.....are.....de rânduri și un text care cuprindea și o rugăciune scrisă în".

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Red_i_zakon_sestara_dominikanki)

9. Când a fost finalizat procesul de migrare a croaților spre Checea și în ce împrejurări au imigrat din Croația?

10. Din ce zone din Croația au emigrat croații din Rečas și în ce secol?

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Kulturna evolucija hrvatske zajednice

Sadržaj: Početak pisanja na hrvatskom jeziku (Bašćanska ploča, Povaljska listina, Misal po zakonu rimskog dvora, Red i zakon sestara dominikanki), tirolski Hrvati, Keča, Rekaš, Lipova.

Specifické vještine:

1.2. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

RADNI LISTIĆ

1. Koje je godine i gdje otkriven najvrjedniji spomenik hrvatskog pisma Bašćanska ploča?

.....

.....

2. O čemu govori tekst u svoja dva dijela?

I.....

II.....

3. Gdje se čuva ovaj vrijedan spomenik?

.....

4. Koje je godine tiskana prva hrvatska knjiga "Misal po zakonu rimskog dvora"?

.....

5. Tko prvi put spominje „Misal“?

.....

6. Koliko je primjeraka ukupno sačuvano, a koliko ih je sačuvano u Hrvatskoj?

.....

7. Povaljska listina. Dopuni tvrdnje.

„Povaljska listina je vlasništvo Samostana.....na otoku.....

napisano na listu od danai piše u scenariju.....

Hrvatski".

UNIUNEA EUROPEANĂ

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Povaljska_listina)

8. Red i zakon sestara benediktinki. Dopuni tvrdnje.

„To je najstariji pisani tekst sačuvan u pisanju i na jeziku Govori o načinu primanja u red sestara iz Zadra te opisuje ponašanje sestara u samostanu. Red i zakon od.....ima.....od redaka i teksta koji uključuje i molitvu napisanu u".

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Red_i_zakon_sestara_dominikanki)

9. Kada je završeno doseljavanje Hrvata u Keču i pod kojim okolnostima su doseljavali iz Hrvatske?

10. Iz kojih su krajeva Hrvatske iselili Hrvati iz Rekaša i u kojem stoljeću?

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Evoluția culturală a comunității croate

Începutul scrisului în limba croată (Povaljska listina, Misal po zakonu rimskog dvora, Povaljska listina, Red i zakon sestara dominikanki)

Croații din Tirol , Checea, Recaş și Lipova

Competențe specifice

1.2. Identificarea unor temeni istorici în diverse surse istorice

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric

FIȘĂ DE EVALUARE

Timp de lucru: 45 minute

1. Descendenții emigranților croați expulzați în timpul războaielor cu otomanii trăiesc și azi în.... (încercuiți răspunsul corect).

10 puncte

UNIUNEA EUROPEANĂ

- a. Spania, Portugalia, Italia
- b. Italia, Austria, Ungaria, Slovacia
- c. Bulgaria, Germania, Belgia

2. În ce an a fost descoperit cel mai valoros monument al scrierii croate "Bašćanska ploča"?

Încercuiți răspunsul corect.

10 puncte

- a) 1851
- b) 1841
- c) 1859

3. Completați tabelul cu evenimentele corespunzătoare:

20 puncte

- A. tipărirea primei cărți croate "Misalul potrivit legii curții romane";
- B. descoperirea celui mai valoros monument al scrierilor croate "Bašćanska ploča";
- C. a fost creată "Povaljska listina" cel mai vechi document păstrat scris în grafia chirilică croată;
- D. apariția celui mai vechi text scris datat păstrat, scris în grafia latină, în limba croată "Ordinul și legea surorilor dominicane".

	Anul	Evenimentul
5.	1250	
6.	1483	
7.	1851	
8.	1354	

II. Notați litera A în dreptul enunțurilor adevărate și litera F în dreptul celor false.

20 puncte

	Enunț	A/F
5.	La Zagreb în antreul Academiei Croate de Științe și Arte este păstrat cel mai valoros monument al scrierii croate ”Bašćanska ploča”	
6.	Una din reformele Mariei Terezia este întărirea educației laice	
7.	La începutul secolului modern, ținuturile croate se aflau la intersecția a trei sisteme politice: hasburg, otoman și venețian.	
8.	Croații din Recaş au imigrat din Dalmația, Bosnia, Slavonia și Gorski Kotar	

III. 7. Povaljska listina. Completați afirmațiile.

10 puncte

” Povaljska listina este proprietatea Mănăstirii.....de pe insula.....

scris pe o foaie dela data de.....și este scris în grafia..... croată”.

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Povaljska_listina)

IV. Ordinul și legea surorilor benedictine. Completați afirmațiile.

20 puncte

” Este cel mai vechi text scris păstrat în scrisul și în limba Vorbește despre modalitatea de primire în ordinul surorilor din Zadar și descrie comportamentul surorilor în mănăstire. Ordinea și Legea din.....are.....de rânduri și un text care cuprindea și o rugăciune scrisă în”.

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Red_i_zakon_sestara_dominikanki)

Se acordă 10 puncte din oficiu

Povijest i tradicije hrvatske manjine-VI. razred

Nastavna jedinica: Kulturna evolucija hrvatske zajednice;

Početak pisanja na hrvatskom jeziku (Povaljska listina, Misal po zakonu rimskog dvora, Povaljska listina, Red i zakon sestara dominikanki),

Hrvati iz Tirola, Keče, Rekaša i Lipove.

Specifične vještine:

1.2. Prepoznavanje povijesnih pojmova u različitim povijesnim izvorima;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice
Identificarea unor termeni istorici în diverse surse istorice.

PROVJERA ZNANJA

Radno vrijeme: 45 minute

**1. Potomci hrvatskih iseljenika protjeranih tijekom ratova s Osmanlijama i danas žive u...
(zaokruži točan odgovor). 10 bodova**

- a. Španjolskoj, Portugalu, Italiji;
- b. Italiji, Austriji, Mađarskoj, Slovačkoj;
- c. Bugarskoj, Njemačkoj, Belgiji.

**2. Koje je godine otkriven najvrjedniji spomenik hrvatskog pisma „Bašćanska ploča“?
Zaokružite ispravan odgovor. 10 bodova**

- a) 1851. godine
- b) 1841. godine
- c) 1859. godine

3. Dopuni tablicu odgovarajućim događajima: 20 bodova

- A. tiskanje prve hrvatske knjige „Misal po zakonu rimskoga dvora“;
- B. otkriće najvrjednijeg spomenika hrvatskoga spisateljstva „Bašćanska ploča“;

C. Nastala je „Povaljska listina”, najstariji sačuvani dokument pisan hrvatskom ćirilicom;

D. pojava najstarijeg sačuvanog datiranog pisanog teksta, pisanog latiničnim pismom, na hrvatskom jeziku „Red i zakon sestara dominikanki”.

	Godina	Događaj
1.	1250	
2.	1483	
3.	1851	
4.	1354	

II. Točne tvrdnje označi slovom T, a netočne slovom N.

20 bodova

	Izjava	T/N
1.	U Zagrebu se na ulazu u HAZU čuva najvrjedniji spomenik hrvatskog pisma „Bašćanska ploča”.	
2.	Jedna od reformi Marije Terezije je jačanje svjetovnog obrazovanja.	
3.	Početkom modernog stoljeća hrvatske su zemlje bile na raskrižju triju političkih sustava: habsburškog, osmanskog i mletačkog.	
4.	Hrvati iz Rekaša su se doselili iz Dalmacije, Bosne, Slavonije i Gorskog kotara.	

III. Povaljska listina. Dopuni tvrdnje.

10 bodova

„Povaljska listina je vlasništvo Samostana.....na otoku.....

napisano na listu od danai piše u scenariju.....

Hrvatski”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Povaljska_listina)

8. Red i zakon sestara benediktinki. Dopuni tvrdnje.

20 bodova

„To je najstariji pisani tekst sačuvan u pisanju i na jeziku Govori o načinu primanja u red sestara iz Zadra te opisuje ponašanje sestara u samostanu. Red i zakon od.....ima.....od redaka i teksta koji uključuje i molitvu napisanu u".

(https://hr.wikipedia.org/wiki/Red_i_zakon_sestara_dominikanki)

Dodjeljuju se 10 bodova

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Cultura și religia la croații din Banat

Conținut: Franciscanii și iezuiții - Misionarism și înființarea de școli

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme istorice.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Citiți cu atenție textul de mai jos:

„Marin Dobrojević (Marino de Bonis) din Šibenik (1581-după 1625?) a fost numit conducător al misiunii iezuite, în locul lui Bartol Kašić, în 1614 (până în 1623?). Se pare că este singurul misionar iezuit care a vizitat, printre altele, Carașova, la acea vreme, la invitația oamenilor din zona mai largă a Carașovei (una provincie care se numea Carascevo). Se presupune că Dobrojević a rămas în Carașova în perioada mai-august 1619 și și-a impus propria viziune asupra vieții religioase a locuitorilor din Carașova. În absența preoților, în special a celor catolici, ca și în alte părți din zona misiunii sale, printre locuitorii din Carașova (și Carasceuli), chiar dacă se pretindeau catolici, Dobrojević a identificat prezența manifestărilor de evlavie populară sau religie tradițională. De exemplu, ei credeau în „o mie de superstiții” (mille superstitioni) și se știe că iezuiții, cei mai convinși și mai hotărâți promotori ai Contrareforme, i-au disprețuit profund. Dar fenomenul menționat era comun la acea vreme în cea mai mare parte a Europei printre

membrii religiilor catolice și a altor religii. Se poate spune că atunci în mediul rural religia era departe de prescripțiile teologice și amesteca tradiții, mituri, vechi sărbători păgâne, iar aceste superstiții erau greu de eradicat”.

(C. Manea-Grgin: „O contribuție la cunoașterea istoriei religioase a croaților din Carașova la începutul secolului modern”, lucrare științifică originală, 7.12.2004)

a. Precizați, în câteva enunțuri, cum descrie misionarul croat Marin Dobrojević viața religioasă a locuitorilor din Carașova.

b. Citind fragmentul dat din lucrarea „O contribuție la cunoașterea istoriei religioase a croaților din Carașova la începutul secolului modern”, scrisă de autoarea C. Manea-Grgin, scrieți un eseu de 150 de cuvinte cu tema: *Misionarul iezuit Marin Dobrojević (Marino de Bonis) din Šibenik.*

2. În ce an a fost înființată Sfânta Congregație pentru Propagarea Credenței (Sacra Congregatio de Propaganda Fidae)?

3. Din ce cauză, după cum mărturisește Dobrojević, Sfânta Congregație pentru Propagarea Credenței a ales Carașova ca centru franciscan ?

4. În ce dată a început o misiune la Carașova franciscanul bosniac Marko Bandulavić sau Bandulović (Marco Bandini, originar din Bosnia, 1593/98-1650) și până în ce an a durat misiunea lui ?

5. În ce an Bandulović a reușit să construiască o biserică, aparent din lemn, și o modestă casă misionară în Carașova?

6. În ce an a fost abandonată misiunea la Carașova și în ce an a fost restaurată ?

7. Cine a fost numit șeful misionarilor franciscani, în anul 1640, la Carașova și câți misionari a avut sub conducerea sa, care au slujit între anii 40 și 50, secolul al XVII-lea, în zona Banatului otoman ?

8. Care sunt cele mai bogate surse pentru istoria religioasă a zonei Carașova din prima jumătate a secolului al XVII-lea?

9. În ce an, se presupune că a fost expulzat din Carașova ultimul franciscan de către iezuiți? Încercuiți răspunsul corect.

- a. 1726
- b. 1721
- c. 1733

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Kultura i vjera u banatskih Hrvata

Sadržaj: Franjevci i isusovci - misionari i osnivanje škola

Specifične vještine:

- 1.1.** Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;
- 2.1.** Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;
- 2.2.** Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Pažljivo pročitajte donji tekst:

„Na mjesto Bartola Kašića 1614. godine (do 1623.?) na čelo isusovačke misije postavljen je Šibenčanin Marin Dobrojević (Marino de Bonis) (1581.-do 1625.?). Čini se da je on jedini

isusovački misionar koji je u to vrijeme, među ostalima, posjetio i Karaševu, na poziv pučanstva sa šireg područja Karaševa (una province che si chiama Carascevo). Pretpostavlja se da je Dobrojević boravio u Karaševu između svibnja i kolovoza 1619. i nametnuo vlastitu viziju vjerskog života stanovnika Karaševa. U nedostatku svećenika, osobito katoličkih, kao i u drugim dijelovima njegova misionarskog područja, među stanovnicima Karaševa (i Carasceulija), čak i ako su tvrdili da su katolici, Dobrojević je identificirao prisutnost manifestacija pučke pobožnosti ili tradicionalne vjere. Na primjer, vjerovali su u "tisuću praznovjerja" (mille superstitioni), a poznato je da su ih isusovci, najodlučniji promicatelji protureformacije, duboko prezirali. No, spomenuti je fenomen bio uobičajen u to vrijeme u većem dijelu Europe među pripadnicima katoličke i drugih vjera. Može se reći da je u to vrijeme na selu vjera bila daleko od teoloških propisa i bila je miješavina tradicija, mitova, starih poganskih praznika, a ta su se praznovjerja teško iskorijenila”.

(C. Manea-Grgin: "Prilog poznavanju vjerske povijesti Hrvata iz Carašove na početku novoga stoljeća", izvorni znanstveni rad, 7.12.2004.)

a. Navedite, u nekoliko navoda, kako hrvatski misionar Marin Dobrojević opisuje vjerski život stanovnika Karaševa:

b. Čitajući navedeni ulomak iz djela „Prilog poznavanju vjerske povijesti Hrvata Carašove na početku novoga stoljeća“, autorice C. Manea-Grgin, napišite esej od 150 riječi na temu:

Isusovački misionar Marin Dobrojević (Marino de Bonis) iz Šibenika.

2. Koje je godine osnovana Sveta kongregacija za širenje vjere (Sakra Congregatio de Propaganda Fidae)?

3. Zbog čega je, kako svjedoči Dobrojević, Sveta kongregacija za širenje vjere izabrala Karaševu za franjevačko središte?

4. Kada je bosanski franjevac Marko Bandulavić ili Bandulović (Marco Bandini, porijeklom iz Bosne, 1593./98.-1650.) pokrenuo misiju u Karaševu i do koje godine je trajala njegova misija?

5. Koje je godine Bandulović uspio sagraditi crkvu, navodno drvenu, i skromnu misionarsku kuću u Karaševu?

6. Koje je godine misija u Karaševu napuštena, a koje godine obnovljena?

7. Tko je imenovan poglavarom franjevačkih misionara, 1640. godine, u Karaševu i koliko je misionara imao pod svojim vodstvom, koji su između 40-ih i 50-ih godina 17. stoljeća djelovali na području osmanskog Banata?

8. Koji su najbogatiji izvori za vjersku povijest područja Karaševa iz prve polovice 17. stoljeća?

9. Koje godine se pretpostavlja da su isusovci protjerali posljednjeg franjevca iz Karaševa? Zaokružite ispravan odgovor.

- a. 1726
- b. 1721
- c. 1733

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Cultura și religia la croații din Banat

Conținut: Franciscanii și iezuiți - Misionarism și înființarea de școli (secolul al VIII-lea)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme istorice.

FIȘĂ DE LUCRU

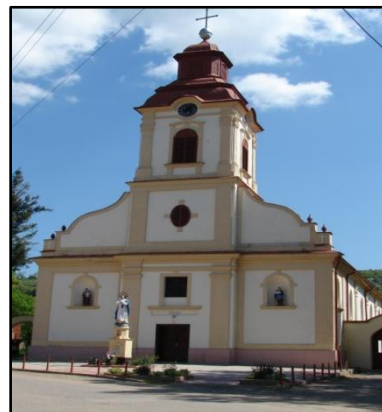
Răspundeți la următoarele întrebări:

1. În ce an a ajuns în Carașova, în perioada în care părintele Veigl a activat acolo, cel mai proeminent iezuit și vindecător spiritual din Carașova din secolul al XVIII-lea, Mihovil Lovinić (Michael Lovinich), originar din Bosnia (1682-1730)? Încercuiți răspunsul corect.

- a. 1726
- b. 1721
- c. 1733.

2. Citind fragmentul din lucrarea „O contribuție la cunoașterea istoriei religioase a croaților din Carașova la începutul secolului modern” a autoarei C. Manea-Grgin, scrieți o fișă biografică cu tema: *Misionarul iezuit Mihovil Lovinić (Michael Lovinich), originar din Bosnia (1682-1730).*

3. În ce an misionarul iezuit Mihovil Lovinić a început să construiască o biserică mare la Carașova? În ce an a fost finalizată biserica în interior și la exterior? În ce stil a fost construită?

Biserica romano-catolică, „Adormirea Maicii Domnului” din Carașova.

4. Cum descrie *Mihovil Lovinić (Michael Lovinich)* viața religioasă a locuitorilor catolici din Carașova în timpul misiunii sale?

5. Cine a fondat prima școală din Carașova și a predat zilnic copiilor?

6. În ce an a murit *Mihovil Lovinić (Michael Lovinich)* și unde a fost îngropat?

7. „Încă din 1737, părintele Josip Fabijančić (1707-1740), originar din Zagreb, a venit la Carașova și a devenit preot paroh acolo, în anul 1738. În acel moment, se ducea deja războiul Habsburg-otoman din 1736-39, care a început în Banat în mai 1738. Fabijančić a mărturisit, în aceeași lună, că viața locuitorilor din Carașova a fost complet perturbată. El a notat în registrul morților că din cauza tulburărilor provocate de războiul cu otomanii, deși personal a rămas printre ei, carașovenii au început să urmeze obiceiurile și să-și îngroape morții după obiceiurile otomanilor. Din cauza panicii și fricii de otomani, localnicii nici nu l-au chemat să-și boteze copiii. Prin urmare, părintele Fabijančić nu a îngropat doi oameni în mod catolic, ci ca animale (sepultura asini), pentru că nu au trăit o viață catolică, iar pentru o femeie din Carașova, el a scris, la propriu, că a trăit și a murit ca o fiară sau un monstru (*Vixit ut bellua crepuit ut Bellua*), cu siguranță face referire la nerespectarea unor practici și credințe, în sens religios. Cât de dificile au fost acele vremuri de război poate fi înțeles din faptul că, la acea vreme, Fabijančić a îngropat-o pe o carașoveancă nu în cimitir, ci lângă ferma ei, unde probabil a murit”.

(C. Manea-Grgin: „O contribuție la cunoașterea istoriei religioase a croaților din Carașova la începutul secolului modern, lucrare științifică originală, 7.12.2004)

Pe baza textului de mai sus, scrieți un eseu cu tema: Viața locuitorilor din Carașova în timpul slujirii preotului paroh Josip Fabijančić.

8. Încercuiți răspunsul corect.

În ce an administrația provincială a Banatului, răspunzând pozitiv cererii franciscanilor provinciei bulgaro-valahe, a cedat parohia, destul de importantă, Carașova franciscanilor de la mănăstirea din Caransebeș?

a. 1739

b. 1736

c. 1740

9. Care a fost una dintre primele acțiuni ale primului franciscan al provinciei bulgaro-valahe, Anđel Franić, ca preot paroh în Carașova?

10. Câți pastori franciscani, care aparțineau provinciei bulgaro-valahe, au slujit în perioada 1740-1785 în Carașova?

11. Franciscanii au obținut finanțare de la administrație pentru construirea unei noi reședințe, din piatră, la Carașova. În ce an a fost finalizată? Ce avea în dotare? Cine era preot franciscan în timpul construirii acesteia?

12. Enumerați câteva lucruri interesante, ce pot fi evidențiate, din vremea slujirii preotului, Mihovil Grozdić, care a slujit ca pastor în Carașova cea mai lungă perioadă, între 1768-1785.

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Kultura i vjera u banatskih Hrvata

Sadržaj: Franjevci i isusovci - Misionarstvo i osnivanje škola (8. st.)

Specifične kompetencije:

1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

Odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Koje je godine stigao u Karaševo, u vrijeme kada je tamo djelovao pater Veigl, najistaknutiji isusovac i duhovni iscjelitelj u Karaševu u 18. stoljeću Mihovil Lovinić (Michael Lovinich), podrijetlom iz Bosne (1682.-1730.), Zaokružite ispravan odgovor.

a. 1726

b. 1721

c. 1733.

2. Čitajući ulomak iz djela "Prilog poznavanju vjerske povijesti Hrvata iz Karaševa na početku novoga stoljeća" autorice C. Manea-Grgin, napišite biografski list s temom: Isusovački misionar Mihovil Lovinić (Michael Lovinich), porijeklom iz Bosne (1682.-1730.).

3. Koje je godine isusovački misionar Mihovil Lovinić započeo gradnju velike crkve u Karaševu? Koje je godine crkva dovršena iznutra i izvana? U kojem je stilu izgrađena?

Rimokatolička crkva "Marijina uznesenja" u Karaševu.

4. Kako Mihovil Lovinić (Michael Lovinich) opisuje vjerski život katoličkih stanovnika Karaševa tijekom svoje misije?

5. Tko je osnovao prvu školu u Karaševu i poučavao djecu svaki dan?

6. Koje je godine umro Mihovil Lovinić (Michael Lovinich) i gdje je pokopan?

7. Još 1737. u Karaševo dolazi fra Josip Fabijančić (1707.-1740.), rođeni Zagrepčanin, koji postaje župnikom 1738. U to vrijeme već traje habsburško-osmanski rat 1736.-39. započet u Banatu u svibnju 1738. Fabijančić svjedoči istog mjeseca da je život stanovnika Karaševa potpuno poremećen. U matičnoj knjizi umrlih zabilježio je da su Karaševci zbog previranja uzrokovanog ratom s Osmanlijama, iako je on osobno ostao među njima, počeli poštivati običaje i svoje mrtve pokapati po osmanskim običajima. Zbog panike i straha od Osmanlija, mještani ga nisu ni zvali da im krsti djecu. Dakle, pater Fabijančić dvoje ljudi nije pokopao na katolički način, nego kao životinje (ukop magarca), jer nisu živjeli katolički, a za ženu iz Karaševa doslovno je napisao da je živjela i umrla kao zvijer odn. čudovište (Vixit ut bellua crepuit ut Bellua), svakako se odnosi na nepoštivanje određenih praksi i vjerovanja, u vjerskom smislu. Koliko su ta ratna vremena bila teška, može se razumjeti iz činjenice da je tada Fabijančić jednu Karaševku pokopao ne na groblju, nego u blizini njezine farme, gdje je vjerojatno i umrla."

(C. Manea-Grgin: „Prilog poznavanju vjerske povijesti Hrvata iz Carašove na početku novoga stoljeća, izvorni znanstveni rad, 7.12.2004.

Na temelju gornjeg teksta napišite sastavak na temu: Život stanovnika Karaševa za vrijeme službovanja župnika Josipa Fabijančića.

8. Zaokružite ispravan odgovor.

Koje je godine banatska provincijska uprava, pozitivno odgovorivši na molbu franjevacu Bugarsko-vlaške provincije, franjevcima iz samostana Caransebeș ustupila vrlo važnu župu Karaševo?

- a. 1739
- b. 1736
- c. 1740

9. Koja je bila jedna od prvih akcija prvog franjevca Bugarsko-vlaške provincije Anđela Franića kao župnika u Karaševu?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

10. Koliko je franjevačkih župnika, koji su pripadali bugarsko-vlaškoj provinciji, služilo u razdoblju 1740.-1785. u Karaševu?

11. Franjevci su od uprave dobili sredstva za izgradnju nove kamene rezidencije u Karaševu. Koje je godine dovršena? Što je imala? Tko je bio franjevački svećenik za vrijeme njezine izgradnje?

12. Nabrojite neke zanimljivosti, koje se mogu istaknuti, iz vremena službovanja svećenika Mihovila Grozdica, koji je najduže bio župnik u Karaševu, između 1768.-1785.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Tradiții și obiceiuri la croații din Banat. Portul popular

Conținut: Meșteșuguri tradiționale și economia rurală. Arta populară. Portul popular carașovenesc. Portul popular al croaților din Tirol, Recaş, Checea

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia disponibile pentru prezentarea unor teme istorice.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Descrieți, în câteva rânduri, imaginile de mai jos.

Confecționarea costumului popular la croații carașoveni (broderie, cusut, tors, croșetat)

2. Comparați portul popular al croaților carașoveni din trecut cu cel din zilele noastre. Ce modificări majore a suferit? Descrieți!

Portul popular al croaților carașoveni în trecuți și în prezent

3. Analizând imaginile de mai jos, descrieți costumul popular al croaților carașoveni la femei.

Ie carașovenească

Vesta brodată

Broderie și panglici decorative

Salbă

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

4. Analizând imaginile de mai jos, descrieți costumul popular al croaților carașoveni la bărbați.

5. Scrieți un eseu cu tema: *Evoluția economică a croaților carașoveni*, în care să descrieți ocupația croaților în trecut, prin ce mijloace au evoluat din punct de vedere economic și ocupația lor în prezent.

6. Analizând imaginile de mai jos, descrieți portul popular al croaților din Recaș.

7. Comparați portul popular al croaților din Recaș (Timiș) cu cel al croaților din satele carașovenești (Carașova, Clocotici, Lupac, Rafnic, Vodnic, Nermet și Iabalcea).

Portul popular al carașovenilor
(mire și mireasă)

Portul popular al croaților din Recaș
(mire și mireasă)

Povijest i tradicije hrvatske manjine - 6. razred

Nastavna jedinica: Tradicija i običaji banatskih Hrvata. Narodna nošnja

Sadržaj: Tradicijski obrti i ruralno gospodarstvo. Narodna umjetnost. Karaševska narodna nošnja. Narodna nošnja Hrvata iz Tirola, Rekaša, Keče.

Specifične vještine:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija korištenjem dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1. Opișiite donje slike u nekoliko redaka.

Izrada narodne nošnje karaševskih Hrvata (vez, šivanje, pređenje, heklanje)

2. Usporedite narodnu nošnju karaševskih Hrvata iz prošlosti s onom danas. Koje je velike promjene doživjela? Opišite!

Narodna nošnja karaševskih Hrvata u prošlosti i sadašnjost

3. Analizirajući donje slike opiši narodnu nošnju karaševskih Hrvatica.

Karaševska košulja

Vezani prsluk

Vez i ukrasne trake

Salba

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

4. Analizirajući donje slike opiši narodnu nošnju karaševskih muškaraca

5. Napišite esej na temu: Gospodarski razvitak karaševskih Hrvata u kojem da opište zanimanje Hrvata u prošlosti, čime su se gospodarski razvijali i zanimanje u sadašnjosti.

6. Analizirajući donje slike, opišite narodnu nošnju Hrvata iz Rekaša.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

7. Usporedite narodnu nošnju Hrvata iz Rekaša (Timiș) s onom Hrvata iz karaševskih sela (Karaševa, Klokotiča, Lupaka, Ravnika, Vodnika, Nermiđa i Jabalča).

Narodna nošnja Karaševaca (mlada i mladoženja)

Narodna nošnja Hrvata iz Rekaša (mlada i mladoženja)

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VI-a

Unitatea de învățare: Cultură și religia la croații din Banat. Tradiții și obiceiuri la croații din Banat. Portul popular.

Conținut: Franciscanii și iezuiții. Misionarism și înființarea de școli. Meșteșuguri tradiționale și economia rurală. Arta populară. Portul popular carașovenesc. Portul popular al croaților din Tirol, Recaş, Checea;

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE EVALUARE

Timp de lucru: 45 minute

I. Completați tabelul cu evenimentele corespunzătoare:

10 puncte

- A. A ajuns la Carașova cel mai proeminent iezuit și vindecător spiritual Mihovil Lovinić;
- B. A fost finalizată biserică „Adormirea Maicii Domnului” din Carașova;
- C. Administrația provincială a Banatului a cedat parohia Carașova franciscanilor de la mănăstirea Caransebeș;
- D. A fost înființată Sfânta Congregație pentru Propagarea Credenței (Sakra Congregatio de Propaganda Fidae)

	Anul	Evenimentul
1.	1726	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

2.	1622	
3.	1739	
4.	1730	

II. Notați litera A în dreptul enunțurilor *adevărate* și litera F în dreptul celor *false*. 5 puncte

	Enunț	A/F
1.	În septembrie 1626, franciscanul bosniac Marko Bandulavić sau Bandulović (Marco Bandini) (originar din Bosnia, 1593/98-1650) a început o misiune la Carașova, care a durat până în 1631.	
2.	În timpul șederii sale la Carașova, Bandulović a reușit să construiască o biserică, aparent din lemn, și o mică casă misionară în 1629.	
3.	După 1631, misiunea Carașova a fost abandonată timp de un deceniu întreg și a fost restaurată în 1640.	
4.	Ivan Dežmanić a avut sub conducerea sa zece misionari care au lucrat în anii 40 și 50 ai secolului al XVII-lea, în zona Banatului otoman.	

III. În ce an, se presupune că a fost expulzat din Carașova ultimul franciscan de către iezuiți? Încercuiți răspunsul corect. 10 puncte

- a. 1726
- b. 1721
- c. 1733

IV. Completați tabelul cu evenimentele corespunzătoare: 5 puncte

A. A murit Mihovil Lovinić (Michael Lovinich) la Carașova, probabil de pneumonie, și a fost înmormântat în biserica pe care a construit-o el însuși, lângă altarul mare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

B. Părintele Josip Fabijančić (1707-1740), originar din Zagreb, a venit la Carașova și a devenit preot paroh acolo;

C. După ce în 1631, misiunea de la Carașova a fost abandonată timp de un deceniu întreg, a fost restaurată odată cu numirea ca prefect a unui alt franciscan bosniac, Ivan Dežmanić, dalmat

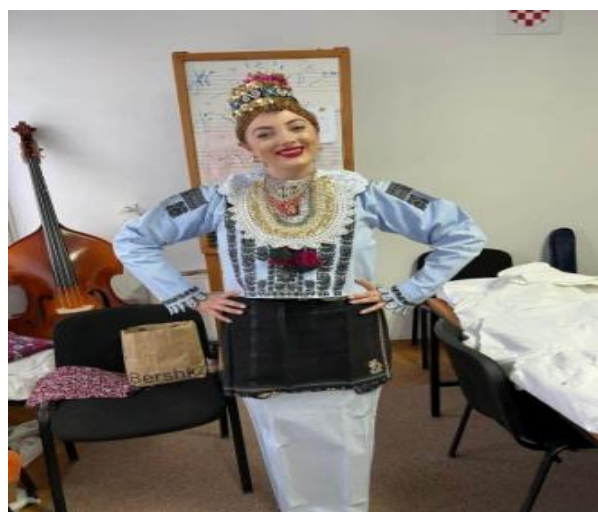
(Giovanni Desmanich, născut la Makarska).

D. A fost expulzat din Carașova ultimul franciscan de către iezuiți.

	Anul	Evenimentul
1.	1721	
2.	1640	
3.	1738	
4.	1730	

V. Descrieți costumul popular al croaților carașoveni la femei.

20 puncte

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

VI. Descrieți costumul popular al croaților carașoveni la bărbați.

20 puncte

VII. Descrieți portul popular al croaților din Recaș.

20 puncte

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 6. razred

Nastavna jedinica: Kultura i vjera u banatskih Hrvata. Tradicija i običaji banatskih Hrvata. Narodna nošnja.

Sadržaj: Franjevci i isusovci. Misionarstvo i osnivanje škola. Tradicijski obrti i ruralno gospodarstvo. Narodna umjetnost. Karaševska narodna nošnja. Narodna nošnja Hrvata iz Tirola, Rekaša, Keče.

Specifične kompetencije:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

PROVJERA ZNANJA

Radno vrijeme: 45 minuta

I. Dopuni tablicu odgovarajućim događajima: 10 bodova

- A. U Karaševo je stigao najistaknutiji isusovac i duhovni iscjelitelj Mihovil Lovinić;
- B. Dovršena je crkva "Uznesenja Djevice Marije" u Karaševu;
- C. Pokrajinska uprava Banata ustupila je župu Karaševo franjevcima iz samostana Caransebeș;
- D. Osnovana je Sveta kongregacija za širenje vjere (Sacra Congregatio de Propaganda Fidae).

	Godina	Događaj
	1726	
	1622	
	1739	
	1730	

II. Točne tvrdnje označi slovom T, a netočne slovom N.

5 bodova

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

	Enunț	T/
1.	U rujnu 1626. bosanski franjevac Marko Bandulavić ili Bandulović (Marco Bandini) (podrijetlom iz Bosne, 1593./98.-1650.) pokrenuo je misiju u Karaševu, koja je trajala do 1631. godine.	
2.	Tijekom svog boravka u Karaševu Bandulović je uspio sagraditi crkvu, očito drvenu, i malu misionarsku kuću 1629. godine.	
3.	Nakon 1631. misija Karaševo bila je napuštena cijelo desetljeće i obnovljena je 1640.	
4.	Ivan Dežmanić je pod svojim vodstvom imao deset misionara koji su djelovali 40-ih i 50-ih godina 17. stoljeća na području osmanskog Banata.	

III. Koje godine se pretpostavlja da su isusovci protjerali posljednjeg franjevca iz Karaševa?
Zaokružite ispravan odgovor. 10 bodova

- a. 1726. godine
- b. 1721. godine
- c. 1733. godine

IV. Dopuni tablicu odgovarajućim događajima: 5 bodova

A. Mihovil Lovinić (Michael Lovinich) umro je u Karaševu, vjerojatno od upale pluća, a pokopan je u crkvi koju je sam sagradio, u blizini glavnog oltara;

B. O. Josip Fabijančić (1707.-1740.), podrijetlom iz Zagreba, došao je u Karaševo i tamo postao župnikom;

C. Nakon što je misija Carašova bila napuštena na cijelo desetljeće 1631., obnovljena je imenovanjem prefektom drugog bosanskog franjevca Ivana Dežmanića, Dalmatinca.

(Giovanni Desmanich, rođen u Makarskoj).

D. Posljednjeg franjevca isusovci su protjerali iz Karaševa.

	Godina	Događaj

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1.	1721	
2.	1640	
3.	1738	
4.	1730	

V. Opiși žensku narodnu nošnju karaševskih Hrvatica

20 bodova

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. Opiši mušku narodnu nošnju karaševskih Hrvata.

20 bodova

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

VII. Opiși narodnu nošnju Hrvata iz Rekaša.

20 bodova

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Croații, în epoca modernă

Conținut: Revoluția de la 1848. Banul Josip Jelačić

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;*
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.*
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.*

FIȘĂ DE LUCRU

1. Menționați în ce țări din Europa Centrală și carpato-dunăreană, din prima jumătate a anului 1848, au izbucnit revoluțiile.

2. Menționați care sunt revendicările naționale, din martie 1848, ale Parlamentului Ungariei ce au provocat revoltă în rândul politicenilor croați.

3. Precizați în ce dată a fost transformată Adunarea de la Zagreb în Adunare Națională.

Încercuiți răspunsul corect.

- a. 30 aprilie 1848
- b. 17 martie 1848
- c. 15 martie 1848

4. Menționați în ce dată regele Ferdinand I l-a numit pe Josip Jelačić ban al Croației. Încercuiți răspunsul corect.

- a. 30 aprilie 1848
- b. 17 martie 1848
- c. 23 martie 1848

5. La Zagreb (25.03.1848) a avut loc Adunarea Națională care a aprobat 30 de cerințe ale poporului croat. Numiți zece dintre ele.

6. Redactați un eseu de 400 de cuvinte, cu titlul: **Ban Josip Jelačić**.

Monumentul Ban Josip Jelačić, în piața centrală a orașului (Trg bana Jelačića) Zagreb, Croația.

7. Arătați care sunt urmările Revoluției din 1848-1849 din Croația în comparație cu alte țări din Europa Centrală și carpato-dunăreană (Franța, Italia, Germania, Transilvania, Moldova, Țara Românească etc.).

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: Hrvati u modernom dobu

Sadržaj: Revolucija iz 1848. godine; Ban Josip Jelačić.

Specifične vještine:

1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Navedite u kojim su srednjoeuropskim i karpatsko-dunavskim zemljama, od prve polovice 1848. godine, izbile revolucije.

2. Navedite koji su nacionalni zahtjevi Ugarskog sabora, iz ožujka 1848. ,izazvali revolt među hrvatskim političarima.

3. Navedite kada je zagrebačka skupština pretvorena u Narodnu skupštinu.

Zaokružite ispravan odgovor

- a. 30. travnja 1848. godine
- b. 17. ožujka 1848. godine
- c. 15. ožujka 1848. godine

4. Navedite kada je kralj Ferdinand I. proglasio Josipa Jelačića banom Hrvatske. Zaokružite ispravan odgovor.

- a. 30. travnja 1848. godine
- b. 17. ožujka 1848. godine
- c. 23. ožujka 1848. godine

5. U Zagrebu (25. 3. 1848.) održana je Državna skupština koja je prihvatila 30 zahtjeva hrvatskog naroda. Navedite deset od njih.

6. Napišite sastavak od 400 riječi s naslovom: **Ban Josip Jelačić.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Spomenik banu Josipu Jelačiću na središnjem gradskom trgu (Trg bana Jelačića) Zagreb, Hrvatska

7. Pokažite koje su posljedice Revolucije 1848.-1849. u Hrvatskoj u usporedbi s drugim srednjoeuropskim i karpatsko-podunavskim zemljama (Francuska, Italija, Njemačka, Transilvanija, Moldavija, Vlaška itd).

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Croații, în epoca modernă

Conținut: Dualismul austro-ungar. 1868 - Înțelegerea croato-maghiară.

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Arătați care este semnificația expresiei **dualismul austro-ungar**.

2. Precizați cum este denumit, în limba germană, Tratatul austro-ungar din 1867.

3. Menționați legea prin care dualismul a fost consacrat ca sistem de stat.

4. Precizați ce s-a întâmplat cu Transilvania, Croația și Slavonia în urma Tratatului austro-ungar din 1867.

5. Menționați câte provincii cuprindea Imperiul Austriac în urma Tratatului. Dar regatul Ungariei?

6. Precizați anul în care Franz Joseph a devenit rege al Ungariei. Încercuiți răspunsul corect.

a) 1867

b) 1868

c) 1870

7. Menționați cui aparțineau țările croate Dalmația și Istria, și cui aparțineau Croația și Slavonia în urma Compromisului Austro - Ungar.

8. Arătați ce prevăd articolele 1 și 2 ale Înțelegerii croato-maghiare din 1868.

9. Menționați ce este prevăzut în articolele cuprinse între 56-60 ale acestei Înțelegeri.

10. Menționați anii în care Înțelegerea croato-maghiară din 1868 a suferit corecții și modificări.

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: Hrvati u modernom dobu

Sadržaj: Austro-Ugarski dualizam. 1868. - Hrvatsko-ugarski sporazum.

Specifične vještine:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;*
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;*
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.*

RADNI LISTIĆ

1. Pokažite značenje izraza **austrougarski dualizam**.

2. Navedite kako se na njemačkom jeziku zove Austro-Ugarska nagodba iz 1867. godine.

3. Navedite zakon kojim je dualizam utemeljen kao državni sustav.

4. Navedite što se dogodilo s Transilvanijom, Hrvatskom i Slavonijom nakon Austro-Ugarske nagodbe iz 1867. godine.

5. Navedite koliko je pokrajina Austrijsko Carstvo uključivalo nakon Ugovora. Koliko Ugarska kraljevina?

6. Navedite godinu kada je Franjo Josip postao kraljem Mađarske. Zaokružite ispravan odgovor.

- a) 1867. godine
- b) 1868. godine
- c) 1870. godine

7. Navedite kome su pripale hrvatske zemlje Dalmacija i Istra, a kome Hrvatska i Slavonija nakon Austro-Ugarske nagodbe.

8. Pokažite što predviđaju članci 1. i 2. Hrvatsko-ugarske nagodbe iz 1868. godine.

9. Navedite što je predviđeno u člancima 56-60 ove Nagodbe.

10. Navedite godine u kojima je Hrvatsko-ugarska nagodba iz 1868. doživjela ispravke i izmjene.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Primul Război Mondial

Conținut: Croații în Primul Război Mondial. Croații din România și Marea Unire din 1918

Competențe specifice:

1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate, pentru a descrie un fapt istoric;

2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

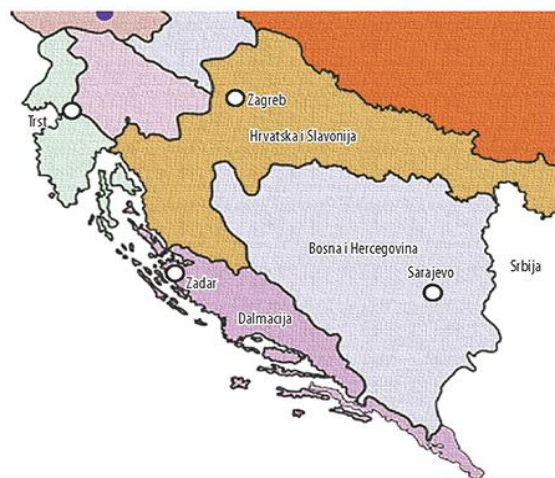
1. Comparați cele două hărți (teritorii croate înainte de Primul Război Mondial).

UNIUNEA EUROPEANĂ

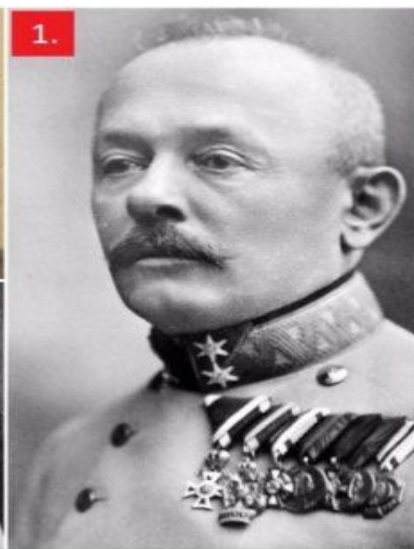
Instrumente Structurale
2014-2020

Harta Croației, înainte de Tratatul austro-ungar

Diviziunea teritorială și politică a Croației,
în urma Tratatului austro-ungar din 1867

2. Redactați un eseu de 300 de cuvinte, cu titlul: *Cinci comandanți croați din Primul Război Mondial.*

1. Svetozar Borojević (1856-1920); 2. Stjepan Sarkotić (1858-1939); 3. Milan Emil Uzelac (1867-1954); 4. Maksimilian Njegovan (1858-1930); 5. Anton Lipoščak (1863-1954)

3. Menționați cinci cauze ale Primului Război Mondial.

4. Consultând lucrarea *Povijest hrvatskog naroda (Istoria poporului croat)*, Macan Trpimir, Zagreb, 1999, elaborați un eseu cu titlul *Poporul croat și participarea militarilor croați în Primul Război Mondial*.

Militarii croați, în timpul Primului Război Mondial

5. Menționați care era cea mai importantă cerință din Declarația din mai a reprezentanților slavilor din sud.

6. Una din problemele fundamentale care a frământat lumea, în special cea europeană, la începutul secolului XX, având și o influență profundă asupra desfășurării primei conflagrații mondiale, a constituit-o problema națională. Menționați care sunt urmările Primului Război Mondial în Europa și cum s-a destrămat Imperiul austro-ungar.

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: Prvi svjetski rat

Sadržaj: Hrvati u Prvom svjetskom ratu. Rumunjski Hrvati i Veliko Ujedinjenje iz 1918. godine.

Specifične vještine:

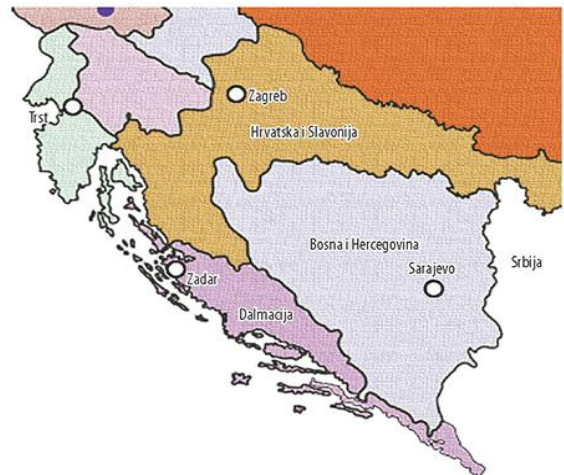
- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;*
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;*
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.*

RADNI LISTIĆ

1. Usporedite ove dvije karte (Hrvatski prostori prije Prvog svjetskog rata).

Karta Hrvatske prije Austro-Ugarske nagodbe

Teritorijalna i politička podjela Hrvatske nakon Austro-Ugarske nagodbe iz 1867.g.

2. Napišite sastavak od 300 riječi pod naslovom: Petorica hrvatskih zapovjednika u Prvom svjetskom ratu.

1. Svetozar Borojević (1856.-1920.); 2. Stjepan Sarkotić (1858.-1939.); 3. Milan Emil Uzelac (1867.-1954.); 4. Maksimilian Njegovan (1858.-1930.); 5. Anton Lipošćak (1863.-1954.)

3. Navedi pet uzroka Prvog svjetskog rata.

4. Uz pomoć djela Povijest hrvatskog naroda, Macan Trpimir, Zagreb, 1999. godine, napišite esej pod naslovom *Hrvatski narod i sudjelovanje hrvatske vojske u Prvom svjetskom ratu*.

Hrvatska vojska u Prvom svjetskom ratu

5. Navedite koji je bio najvažniji zahtjev, u Svibanjskoj deklaraciji, predstavnika južnoslavenskih naroda.

6. Jedan od temeljnih problema koji je početkom 20. stoljeća mučio svijet, posebice europski, duboko utjecavši na odvijanje prvoga svjetskog poretka. Navedite posljedice

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Prvog svjetskog rata u Europi i kako se raspala Austro-Ugarska.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Croații, în epoca modernă. Primul Război Mondial.

Conținut: Revoluția de la 1848; Banul Josip Jelačić; Dualismul austro-ungar; 1868-Înțelegerea croato-maghiară; Croații, în Primul Război Mondial.

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE EVALUARE

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Timp de lucru: 45 de minute

I. Precizați în ce dată a fost transformată Adunarea de la Zagreb în Adunarea Națională.

Încercuiți răspunsul corect.

5 puncte

- a. 30 aprilie 1848
- b. 17 martie 1848
- c. 15 martie 1848

II. Precizați anul în care Franz Joseph a devenit rege al Ungariei. Încercuiți răspunsul corect.

5 puncte

- a) 1867
- b) 1868
- c) 1870

III. Arătați care este semnificația expresiei *dualismul austro-ungar*.

5 puncte

IV. La Zagreb (25. 03. 1848) a avut loc Adunarea Națională care a aprobat 30 de cerințe ale poporului croat. Numiți zece dintre ele.

10 puncte

-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----

V. Redactați un eseu de 200 de cuvinte cu titlul *Destrămarea Imperiului austro-ungar*.

30 puncte

UNIUNEA EUROPEANĂ

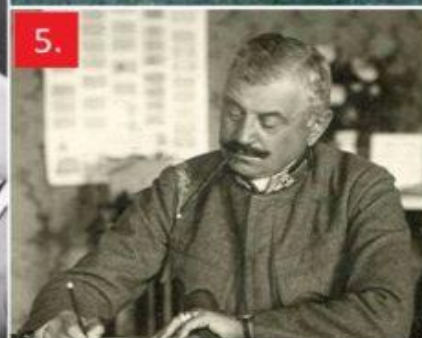
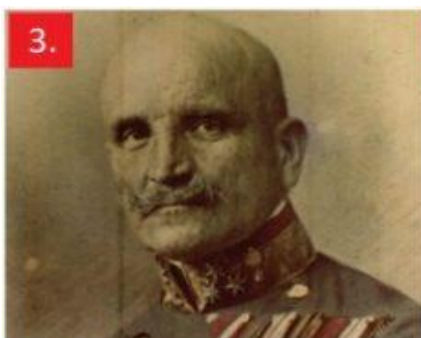
Instrumente Structurale
2014-2020

VI. Redactați un eseu de 200 de cuvinte cu titlul: *Cinci comandanți croați din Primul Război Mondial*.

30 puncte

1. Svetozar Borojević (1856-1920); 2. Stjepan Sarkotić (1858-1939); 3. Milan Emil Uzelac (1867-1954); 4. Maksimilian Njegovan (1858-1930); 5. Anton Lipošćak (1863-1954)

1. Svetozar Borojević (1856-1920); 2. Stjepan Sarkotić (1858-1939); 3. Milan Emil Uzelac (1867-1954); 4. Maksimilian Njegovan (1858-1930); 5. Anton Lipošćak (1863-1954)

VII. Menționați care era cea mai importantă cerință din Declarația din mai a reprezentanților slavilor din sud.

5 puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Povijest i tradicija hrvatske manjine – 7. razred

1. Nastavna jedinica: Hrvati u modernom dobu. Prvi svjetski rat.

Sadržaj: Revolucija 1848.; Ban Josip Jelačić; Austrougarski dualizam; 1868.-Hrvatsko-ugarska nagodba; Hrvati u Prvom svjetskom ratu. Rumunjski Hrvati i Veliko Ujedinjenje iz 1918. godine.

Specifične vještine:

1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljavanje povijesnih tema.

PROVJERA ZNANJA

Radno vrijeme: 45 minuta

I. Navedite kada je zagrebačka skupština pretvorena u Narodnu skupštinu.

Zaokružite ispravan odgovor

5 bodova

- a. 30. travnja 1848. godine
- b. 17. ožujka 1848. godine
- c. 15. ožujka 1848. godine

II. Navedite godinu kada je Franjo Josip postao kraljem Mađarske. Zaokružite ispravan odgovor.

5 bodova

- a) 1867. godine
- b) 1868. godine

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

c) 1870. godine

III. Pokažite značenje izraza *austrougarski dualizam*.

5 bodova

IV. U Zagrebu (25. 3. 1848.) održana je Državna skupština koja je prihvatila 30 zahtjeva hrvatskog naroda. Navedite deset od njih.

10 bodova

V. Napiši sastavak od 200 riječi pod naslovom *Pad Austro-Ugarske*

30 bodova

VI. Napište esej od 200 riječi pod naslovom: Pet hrvatskih zapovjednika u Prvom svjetskom ratu.

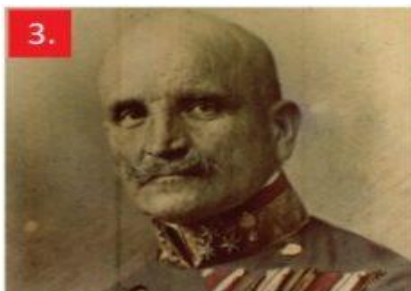
30 bodova

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1. Svetozar Borojević (1856.-1920.); 2. Stjepan Sarkotić (1858.-1939.); 3. Milan Emil Uzelac (1867.-1954.); 4. Maksimilian Njegovan (1858.-1930.); 5. Anton Lipošćak (1863.-1954)

VII. Navedite koji je bio najvažniji zahtjev, u Svibanjskoj deklaraciji, predstavnika južnoslavenskih naroda.

5 bodova

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Perioada interbelică și Al Doilea Război Mondial

Conținut: Croația în cadrul Regatului sârbo-croato-sloven (1918) ; Croația în cadrul Iugoslaviei (1929); Banovina Autonomă a Croației-1939.

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;*
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.*
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.*

FIȘĂ DE LUCRU

1. Încercuiți data și locul în care a fost fondat **Consiliul Național al slovenilor, croaților și sârbilor**.
 - a) 5/ 6 octombrie 1918 la Zagreb;
 - b) 5/6 octombrie 1918 la Belgrad;
 - c) 5/6 octombrie 1918 la Ljubljana.
2. Numiți președintele și cei doi vicepreședinți ai **Consiliului Național al slovenilor, croaților și sârbilor**

Consiliului Național al slovenilor, croaților și sârbilor.

3. Menționați anul în care s-a ajuns la un acord-cadru privind crearea unui stat comun.

a) 1918

b) 1917

c) 1919

4. Încercuiți data în care Parlamentul croat de la Zagreb a rupt toate legăturile juridice de stat cu Monarhia Austro-Ungară și a declarat Croația, Slavonia, Dalmația și Rijeka ca stat independent.

a. 29. octombrie 1929;

b. 29. octombrie 1918;

c. 29. Octombrie 1939.

5. În baza textului de mai jos, redactați un este cu titlul **Formarea statului slovenilor, croaților și sârbilor**.

Statul Slovenilor, Croaților și Sârbilor (Statul SHS) a fost creat în urma procesului dezintegrării Monarhiei Austro-Ungare la sfârșitul Primului Război Mondial. Acesta acoperă perioada de la publicarea Declarației Consiliului Național SHS la 19 octombrie 1918 sau concluziile Parlamentului croat din 29 octombrie 1918 până la proclamarea Regatului sârbilor, croaților și slovenilor la Belgrad la 1 decembrie 1918.

La 19 octombrie 1918, Consiliul Național SHS, respingând oferta împăratului și regelui Carol I (IV) privind federalizarea părții austriece a Monarhiei, a anunțat că „din acest moment, împuternicit de toate partidele naționale și de grupuri, preia conducerea politicii naționale”. Consiliul Popular a acționat ca reprezentant politic al tuturor slovenilor, croaților și sârbilor care locuiau în regiunile de sud-est ale Austro-Ungariei, sau în conformitate cu împărțirile politico-teritoriale de atunci, în Croația și Slavonia cu Rijeka, în Dalmația, Bosnia și Herțegovina, Istria, Trieste, Kranjska, Gorička, Štajerska, Carintia, Bačka, Banat, Baranja și alte părți ale sud-vestului Ungariei.

În ședința din 29 octombrie 1918, Parlamentul croat a concluzionat că „toate relațiile și legăturile anterioare de stat și juridice ale Regatului Croației, Slavoniei și Dalmației, pe de o parte, și ale Regatului Ungariei și Imperiului Austriei, pe de altă parte, sunt rezolvate” și că "Dalmația, Croația, Slavonia cu Rijeka se declară un stat complet independent față de Ungaria și Austria, și conform principiului modern al naționalității, și pe baza unității naționale a slovenilor, croaților și sârbilor, ei aderă la statul suveran național comun al slovenilor, croaților și sârbilor pe

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

întreg teritoriul etnografic al națiunii respective, indiferent de granițele teritoriale și de stat în care trăiesc astăzi poporul sloven, croaților și sârbilor”.

Sursa:

Statul slovenilor, croaților și sârbilor. Enciclopedie croată, ediție online. Institutul Lexicografic Miroslav Krleža, 2021. Accesat la 11 august 2023

<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=16369>.

Statul slovenilor, croaților și sârbilor.

6. Delimitarea Regatului sârbilor, croaților și slovenilor (SHS) cu Italia este definită prin :

- A. Tratatul de la Roma ;
- B. Tratatul de la Londra ;
- C. Tratatul de la Rapale ;
- D. Tratatul Adriatic.

7. Care dintre următoarele țări a susținut crearea Regatului Iugoslaviei?

- a. Germania
- b. Franța
- c. Austria

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

8. Menționați data în care prințul moștenitor Aleksandar Karađorđević a proclamat Regatul sârbilor, croaților și slovenilor.

a) 1 decembrie 1918; b) 1 decembrie 1919; c) 1 decembrie 1920.

9. Menționați locul în care care prințul moștenitor Aleksandar Karađorđević a proclamat Regatul sârbilor, croaților și slovenilor:

- a) Palatul Regal din Belgrad;
- b) Palatul Parlamentului din Belgrad;
- c) În casa lui Krsmanović de pe Terazije din Belgrad.

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: Međuratno razdoblje i Drugi svjetski rat

Sadržaj: Hrvatska u sastavu Kraljevine Srbsko-Hrvatsko-Slovenske (1918); Hrvatska u sastavu Jugoslavije (1929.); Autonomna Banovina Hrvatska-1939

Specifične :

- 1.1.** Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;
- 2.1.** Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.
- 2.2.** Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Zaokružite datum i mjesto osnivanja **Narodnog vijeća Slovenaca, Hrvata i Srba.**

- a) 5./6. listopada 1918. u Zagrebu;
- b) 5./6. listopada 1918. u Beogradu;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

c) 5/6 listopada 1918. u Ljubljani.

2. Imenujte predsjednika i dva potpredsjednika **Narodnog vijeća Slovenaca, Hrvata i Srba.**

Narodno vijeće Slovenaca, Hrvata i Srba.

3. Navedite godinu u kojoj je postignut okvirni sporazum o stvaranju zajedničke države.

a) 1918.

b) 1917.

c) 1919. godine

4. Zaokružite datum kada je Hrvatski sabor u Zagrebu raskinuo sve pravne državne veze s Austro-Ugarskom Monarhijom i proglasio Hrvatsku, Slavoniju, Dalmaciju i Rijeku samostalnom državom.

a. 29. listopada 1929.;

b. 29. listopada 1918.;

c. 29. listopada 1939.

5. Na temelju donjeg teksta napiši sastavak pod naslovom Nastanak države Slovenaca, Hrvata i Srba.

Država Slovenaca, Hrvata i Srba (Država SHS) nastala je nakon procesa raspada Austro-Ugarske Monarhije na kraju Prvog svjetskog rata. Obuhvaća razdoblje od objave Deklaracije Narodnog vijeća SHS 19. listopada 1918. ili zaključaka Hrvatskog sabora 29. listopada 1918. do proglašenja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Beogradu 1. prosinca 1918. godine.

Dana 19. listopada 1918. Narodno vijeće SHS, odbivši ponudu cara i kralja Karla I. (IV.) o federalizaciji austrijskog dijela Monarhije, objavilo je da „od ovog trenutka, osnaženo od svih nacionalnih stranaka i skupine, preuzima vodstvo nacionalne politike." Narodno vijeće djelovalo je kao političko predstavništvo svih Slovenaca, Hrvata i Srba koji su živjeli u jugoistočnim krajevima Austro-Ugarske, odnosno u skladu s tadašnjim političko-teritorijalnim podjelama, u

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Hrvatskoj i Slavoniji s Rijekom, u Dalmaciji, Bosna i Hercegovina, Istra, Trst, Kranjska, Gorička, Štajerska, Koruška, Bačka, Banat, Baranja i drugi dijelovi jugozapadne Mađarske.

Hrvatski sabor je u sjednici od 29. listopada 1918. zaključio da su "svi dosadašnji državno-pravni odnosi i sveze Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije s jedne strane i Kraljevine Ugarske i Carevine Austrije, s druge strane, rješeni" i da se "Dalmacija, Hrvatska, Slavonija s Rijekom proglašavaju potpuno nezavisnom državom od Ugarske i Austrije, a po suvremenom načelu narodnosti, a na temelju narodnog jedinstva Slovenaca, Hrvata i Srbi, privrženi su zajedničkoj suverenoj narodnoj državi Slovenaca, Hrvata i Srba na cijelom etnografskom teritoriju dotičnog naroda, bez obzira na teritorijalne i državne granice u kojima danas živi narod Slovenaca, Hrvata i Srba”.

Izvor: Država Slovenaca, Hrvata i Srba. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Posjećeno 11. kolovoza 2023.
<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=16369>

Država Slovenaca, Hrvata i Srba.

6. Razgraničenje Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (SHS) s Italijom definirano je:

- A. Rimskim ugovorom;
- B. Londonskim ugovorom;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

C. Rapalskim ugovorom;

D. Jadranskim ugovorom.

7. Koja je od navedenih država podržala stvaranje Kraljevine Jugoslavije?

a. Njemačka

b. Francuska

c. Austrija

8. Navedite datum kada je prijestolonasljednik Aleksandar Karađorđević proglasio Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca.

a) 1. prosinca 1918.; b) 1. prosinca 1919.; c) 1. prosinca 1920. god.

9. Navedi mjesto gdje je prijestolonasljednik Aleksandar Karađorđević proglasio Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca:

a) Kraljevski dvor u Beogradu;

b) Palaća Skupštine u Beogradu;

c) U Krsmanovićevoj kući na Terazijama u Beogradu.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Unitatea de învățare: Perioada interbelică și Al Doilea Război Mondial.

Perioda postbelică

Conținut: Mișcarea ustașilor. Croația, în al Doilea Război Mondial. Diaspora croată.

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Enumerați ținuturile care aparțineau Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, iar din 1929 Regatului Iugoslaviei.

Împărțirea administrativ-teritorială
a Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor
în 33 de regiuni, între anii 1922 și 1929

Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor

2. Precizați anul în care a fost fondată Banovina Croată și menționați numele întemeietorului acesteia .

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Croația - Banovina în Regatul Iugoslaviei, 1939 - 1941

3. Analizând hărțile de mai sus, enumerați ținuturile care făceau parte din Banovina Croația.

4. În patru-cinci enunțuri, precizați cum s-a înființat mișcarea ustașilor și ce scop a avut.

D. Pejčinović: „NDH - Statul ustașilor” - Portalul Consiliului Cultural Croat

5. Puterea în Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor era deținută de rege și de Guvernul de la Belgrad. Încercuiți răspunsul corect.

a) ADEVĂRAT ;

UNIUNEA EUROPEANĂ

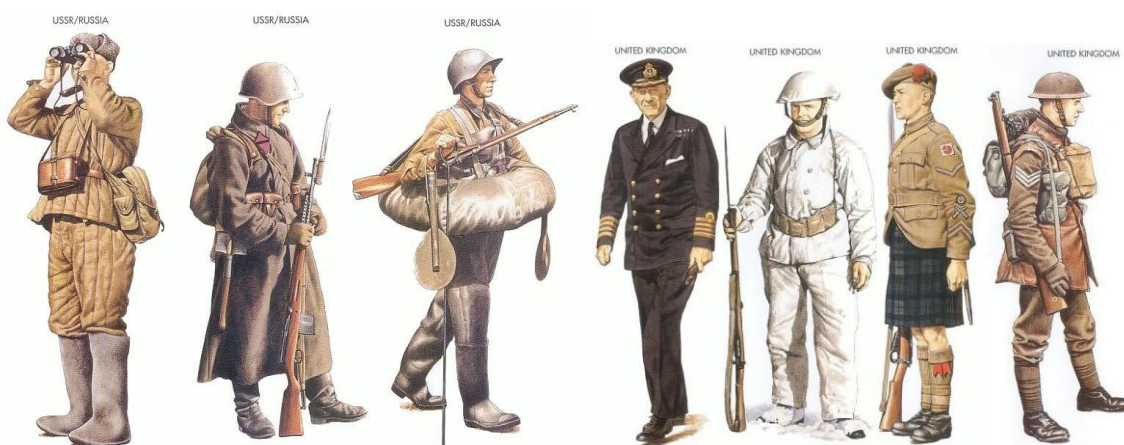

Instrumente Structurale
2014-2020

b) FALS.

6. Ordonăți cronologic evenimentele, folosind cifrele de la 1 la 5.

- Atacul german asupra Regatului Iugoslaviei____
- Declarația NDH (Stat independent al Croației)_____
- Lovitură de stat în Regatul Iugoslaviei____
- Regatul Iugoslaviei intră în Triplu Pact____
- Capitularea Regatului Iugoslaviei _____

7. Enumerați **trei țări** care au luptat împotriva Germaniei și Japoniei .

-
-
-

8. Enumerați **trei țări** care au luptat alături de Germania.

-
-

c) -----

9. Arătați cum a început Al Doilea Război Mondial.

10. Asociați anul cu evenimentul istoric.

a) Fondarea Consiliului Național al Slovenilor, Croaților și Sârbilor	1930
b) Proclamarea Banovinei autonome a Croației	1921
c) Asasinarea regelui Aleksandru Karađorđević	1934
d) Semnarea Constituției Vidovdan	1918
e) Înființarea mișcării ustașilor	1939
f) Constituirea Partidului Comunist Croat	1937

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: Međuratno razdoblje i Drugi svjetski rat.

Poslijeratno razdoblje

Sadržaj: Hrvatska u sastavu Kraljevine Srbsko-Hrvatsko-Slovenske (1918); Hrvatska u sastavu Jugoslavije (1929.); Autonomna Banovina Hrvatska-1939

Specifične :

1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Nabrojite zemlje koje su pripadale Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, a od 1929. Kraljevini Jugoslaviji.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Administrativno-teritorialna podjela

Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u 33 regije između 1922. i 1929. godine

Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca

2. Navedite godinu utemeljenja Hrvatske banovine i ime njezina utemeljitelja.

Hrvatska - Banovina u Kraljevini Jugoslaviji, 1939. - 1941.

3. Analizirajući gornje karte, nabrojite zemlje koje su bile u sastavu Banovine Hrvatske.

4. U četiri do pet rečenica navedite kako je ustaški pokret nastao i koji je bio njegov cilj.

D. Pejčinović: "NDH - Ustaška država" - Portal Hrvatskog kulturnog vijeća

5. Vlast u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca imali su kralj i Vlada u Beogradu. Zaokružite ispravan odgovor.

- a) TOČNO
- b) NETOČNO.

6. Poredaj događaje kronološki koristeći brojeve od 1 do 5.

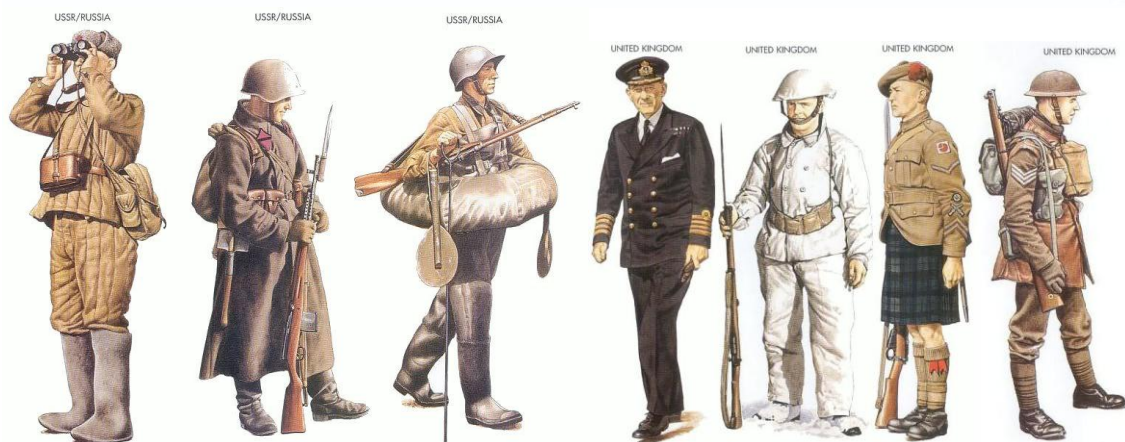
- a) Njemački napad na Kraljevinu Jugoslaviju ____
- b) Proglašenje NDH (Nezavisne Države Hrvatske) ____
- c) Državni udar u Kraljevini Jugoslaviji ____
- d) Kraljevina Jugoslavija ulazi u Trojni pakt ____
- e) Predaja Kraljevine Jugoslavije ____

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Nabroji tri zemlje koje su se borile protiv Njemačke i Japana.

- a) -----
b) -----
c) -----

8. Nabrojte tri zemlje koje su se borile uz Njemačku.

- a) -----
b) -----
c) -----

9. Pokažite kako je počeo Drugi svjetski rat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

10. Povežite godinu s povijesnim događajem.

a) Osnivanje Narodnog vijeća Slovenaca, Hrvata i Srba	1930
b) Proglašenje autonomne Banovine Hrvatske	1921
c) Atentat na kralja Aleksandra Karađorđevića	1934
d) Potpisivanje Vidovdanskoj ustava	1918
e) Osnivanje ustaškog pokreta	1939
f) Konstituiranje Komunističke partije Hrvatske	1937

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Perioda postbelică

Conținut: Reînființarea statului croat (1992) și Războiul de Independență (Domovinski rat)

Competențe specifice:

1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;

2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Rezolvați următoarele cerințe:

a) Menționați data în care a fost proclamat Statul Independent al Croației (Nezavisna Država Hrvatska-NDH).

b) Precizați de către cine a fost proclamat Statul Independent al Croației.

c) Menționați cine a fost conducătorul Statul Independent al Croației.

2. Precizați luna și anul constituirii Consiliului Național Antifascist al Eliberării Populare a Croației (ZAVNOH).

3. Numiți cine a fost primul președinte al acestui Consiliu.

4. Descrieți, în câteva enunțuri, sfârșitul războiului în zona Iugoslaviei și a Croației, război care s-a încheiat cu victoria partizanilor.

5. Redactați un eseu, de 100-130 de cuvinte, cu titlul **Iosip Broz Tito**.

6. Redactați un eseu, utilizând informații din resurse digitale, cu titlul **Croația, în Iugoslavia anilor 1945-1991**.

7. Redactați un eseu, utilizând informații din resurse digitale, cu titlul **Croații din România și relațiile culturale cu Croația, pe timpul Republicii Federative Iugoslavia (1945-1991)**.

Croații din Carașova

Croații din Recaș

Croații din Clocotici

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

7. Redactați un eseu, utilizând informații din resurse digitale, cu titlul **Războiul de Independență al Croației (31 mar. 1991 – 12 nov. 1995) și Operațiunea Furtuna.**

7. Redactați un eseu, utilizând informații din resurse digitale, cu titlul **Franjo Tuđman (1922-1999).**

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: Poslijeratno razdoblje

Sadržaj: Obnova hrvatske države (1992.) i Domovinski rat

Specifične vještine:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice;
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Riješite sljedeće zahtjeve:

a) Navedite datum kada je proglašena Nezavisna Država Hrvatska (NDH).

b) Navedite tko je proglasio Nezavisnu Državu Hrvatsku.

c) Navedite tko je bio vođa NDH.

2. Navedite mjesec i godinu osnivanja Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (ZAVNOH).

3. Navedite tko je bio prvi predsjednik ovog Vijeća.

4. Opišite u nekoliko rečenica kraj rata na području Jugoslavije i Hrvatske, rat koji je završio pobjedom partizana.

5. Napišite esej od 100 - 130 riječi o doprinosu Josipa Broza Tita o očuvanju jedinstva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

6. Napišite esej od 120-150 riječi, koristeći podatke iz digitalnih izvora, pod naslovom **Hrvatska u Jugoslaviji 1945. - 1991.** ističući politički i teritorijalni ustroj ove republike u Jugoslaviji.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

7. Napišite esej od 120-150 riječi, koristeći informacije iz digitalnih izvora, s **naslovom Hrvati iz Rumunjske i kulturni odnosi s Hrvatskom, za vrijeme Savezne Republike Jugoslavije (1945. - 1991.)** u kojem se, prije svega, trebate osvrnuti na kulturno – umjetničku razmjenu između KUD-a Clocotici i KUD-a Buševac-Hrvatska.

Hrvati iz Karaševa

Hrvati iz Rakaša

Hrvati iz Klokotiča

8. Napišite esej od 120-150 riječi, koristeći informacije iz digitalnih izvora, o **Domovinskom ratu (31. ožujka 1991. – 12. studenog 1995.) i operaciji Oluja** u kojem ćete, između ostalog, spomenuti teritorije oslobođene tom vojnom operacijom.

9. Napišite esej od 150 - 200 riječi, koristeći podatke iz digitalnih izvora, na naslov **Franjo Tuđman (1922. - 1999.)** ističući ulogu ovog velikog političara u stvaranju samostalne hrvatske države.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Perioada interbelică și Al Doilea Război Mondial. Perioada postbelică.

Conținut: Croația, în cadrul Regatului Sârbo-Croato-Sloven (1918). Croația, în cadrul Iugoslaviei (1929). 1939- Banovina Autonomă a Croației. Mișcarea ustașilor. Croația, în Al Doilea Război. Diaspora croată. Reînființarea statului croat (1992) și Războiul de Independență (Domovinski rat)

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE EVALUARE

Timp de lucru: 45 minute

I. Redactați un eseu scurt, utilizând informații din resurse digitale, cu titlul *Croații din România și relațiile culturale cu Croația, pe timpul Republicii Federative Iugoslavia (1945-1991).*

30 puncte

II. Rezolvați următoarele cerințe:

6 puncte

a) Menționați data în care a fost proclamat Statul Independent al Croației (Nezavisna Država Hrvatska-NDH).

b) Precizați numele celui care a proclamat Statul Independent al Croației.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

c) Menționați numele conducătorului Statului Independent al Croației.

III. Încercuiți locul și data în care a fost fondat Consiliul Național al Slovenilor, Croaților și Sârbilor. **4 puncte**

- a) Zagreb, 5/ 6 octombrie 1918
- b) Belgrad, 5/6 octombrie 1918
- c) Ljubljana, 5/6 octombrie 1918

IV. Arătați, în patru-cinci enunțuri, cum s-a înființat mișcarea ustașilor și ce scop a avut.

10 puncte

D. Pejčinović: „NDH - Statul ustașilor” - Portalul Consiliului Cultural Croat

.....

.....

.....

V. Asociază anul cu evenimentul istoric.

12 puncte

a) Fondarea Consiliului Național al Slovenilor, Croaților și Sârbilor	1930
b) Proclamarea Banovinei autonome a Croației	1921
c) Asasinarea regelui Aleksandru Karađorđević	1934
d) Semnarea Constituției Vidovdan	1918
e) Înființarea mișcării ustașilor	1939

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

f) Constituirea Partidului Comunist Croat

1937

VI. Redactați un eseu, de 100-130 de cuvinte, cu titlul *Iosip Broz Tito*.

20 puncte

VII. Ordonăți cronologic evenimentele, folosind cifrele de la 1 la 5.

10 puncte

- Atacul german asupra Regatului Iugoslaviei____
- Declarația NDH (Stat independent al Croației)_____
- Lovitura de stat în Regatul Iugoslaviei____
- Regatul Iugoslaviei intră în Triplu Pact____
- Capitularea Regatului Iugoslaviei _____

VIII. Menționați locul în care care prințul moștenitor Aleksandru Karađorđević a proclamat Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor:

8 puncte

- Palatul Regal din Belgrad
- Palatul Parlamentului din Belgrad
- În casa lui Krsmanović de pe Terazije din Belgrad.

Se acordă 10 puncte din oficiu

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: 1. Međuratno razdoblje i Drugi svjetski rat

2. Poslijeratno razdoblje

Sadržaj: Hrvatska u sastavu Kraljevine Srbsko-Hrvatsko-Slovenske (1918); Hrvatska u sastavu Jugoslavije (1929.); Autonomna Banovina Hrvatska-1939; Obnova hrvatske države (1992.) i Domovinski rat

Specifične vještine:

1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

PROVJERA ZNANJA

Radno vrijeme: 45 minuta

I. Napišite esej od 120-150 riječi, koristeći informacije iz digitalnih izvora, s **naslovom Hrvati iz Rumunjske i kulturni odnosi s Hrvatskom, za vrijeme Savezne Republike Jugoslavije (1945. - 1991.)** u kojem se, prije svega, trebale osvrnuti na kulturno – umjetničku razmjenu između KUD-a Clocotici i KUD-a Buševac-Hrvatska. Asociația Cultural - Artistică din Clocotici și Asociația Cultural - Artistică din Buševac - Croația

30 bodova

Croații din Carașova

Croații din Receaș

Croații din Clocotici

II. Riješite sljedeće zahtjeve:

6 boda

a) Navedite datum kada je proglašena Nezavisna Država Hrvatska (NDH).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

b) Navedite tko je proglasio Nezavisnu Državu Hrvatsku.

c) Navedite tko je bio vođa NDH.

I

III. Zaokružite datum i mjesto osnivanja Narodnog vijeća Slovenaca, Hrvata i Srba. 4 boda

- a) 5./6. listopada 1918. u Zagrebu;
- b) 5./6. listopada 1918. u Beogradu;
- c) 5/6 listopada 1918. u Ljubljani.

IV. U četiri do pet rečenica navedite kako je ustaški pokret nastao i koji je bio njegov cilj.

10 bodova

Pejčinović: "NDH - Ustaška država" - Portal Hrvatskog kulturnog vijeća

.....

.....

.....

V. Povežite godinu s povijesnim događajem.

12 bodova

a) Osnivanje Narodnog vijeća Slovenaca, Hrvata i Srba	1930
b) Proglašenje autonomne Banovine Hrvatske	1921
c) Atentat na kralja Aleksandra Karađorđevića	1934
d) Potpisivanje Vidovdanskoj ustava	1918

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

e) Osnivanje ustaškog pokreta

1939

f) Konstituiranje Komunističke partije Hrvatske

1937

VI. Napišite esej od 100 - 120 riječi o doprinosu Josipa Broza Tita o očuvanju jedinstva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

20 bodova

VII. Poredaj događaje kronološki koristeći brojeve od 1 do 5.

10 bodova

- a) Njemački napad na Kraljevinu Jugoslaviju____
- b) Proglašenje NDH (Nezavisne Države Hrvatske)_____
- c) Državni udar u Kraljevini Jugoslaviji____
- d) Kraljevina Jugoslavija ulazi u Trojni pakt____

VIII. Navedi mjesto gdje je prijestolonasljednik Aleksandar Karađorđević proglasio Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca:

8 bodova

- a) Kraljevski dvor u Beogradu;
- b) Palaća Skupštine u Beogradu;
- c) U Krsmanovićevoj kući na Terazijama u Beogradu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Se dodjeluju 10 bodova

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: 1. Cultura și școala în timpul regimului comunist

2. Croații din România după 1989

Conținut: Instituții de învățământ. Ansambluri folclorice și viață culturală. Evoluția învățământului. Relații și schimburi interculturale cu statul croat. Organizațiile croaților din România

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;*
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.*
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.*

FIȘĂ DE LUCRU

1. Încercuiți varianta corectă ce reprezintă perioada în care predarea în școlile croate din România s-a desfășurat exclusiv în limba croată.

- a) secolele al XVIII-lea și al XIX-lea;
- b) secolele al XX-lea și al XXI-lea;
- c) secolele al XVI-lea și al XVII-lea.

2. Încercuiți varianta corectă ce reprezintă anul în care se încheie Convenția Școlară Internațională dintre Iugoslavia și România.

- a) 1938;
- b) 1933;
- c) 1934.

3. Numiți una dintre cele mai importante facilități ale școlilor croate din România, facilitate care era prevăzută în această Convenție evidențiată anterior.

4. Încercuiți varianta corectă ce reprezintă perioada în care predarea disciplinelor școlare se făcea doar în limba croată în școlile din localitățile croate din România.

- a) 1936-1948;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

b) 1950-1960;

c) 1940-1950.

5. Menționați anul în care a fost introdusă ca materie de studiu limba croată în școlile din așezările croate din România.

a. la începutul anilor '60;

b. la sfârșitul anilor '60;

c. la mijlocul anilor '60.

Liceul Teoretic Bilingv Româno - Croat Carașova

5. Încercuiți varianta corectă ce reprezintă anul în care și-a deschis porțile primul liceu bilingv româno-croat din Carașova, județul Caraș-Severin.

a) 1997;

b) 2000;

c) 2001.

Școala Gimnazială Lupac

Școala Gimnazială Clocotici

6. Precizați numărul de ore ale disciplinei de studiu Limba croată care se desfășoară săptămânal în aceste două școli.

a) patru ore;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

b) două ore;

c) trei ore.

7. Asociați anul cu evenimentul potrivit.

- Înființarea celui mai vechi ansamblu folcloric croat la Recaș „Temeș” – ansamblu de cântece sokačke din Recaș;

- Se înființează la Recaș „Uniunea Asociațiilor Cultural - Democratice Slave”;

- În Checea se înființează Ansamblul „Tamburașii”;

- La Checea se înființează societatea „Amatori de teatru” ;

- Înființarea la Carașova a ansamblului cultural „Mladi Karaševci” – „Tineri carașoveni”;

- Ansamblul cultural din Carașova „Mladi Karaševci” își schimbă denumirea în „Karaševska zora”.

a) 1967 _____

b) 1888 _____

c) 1922 _____

d) 1945 _____

e) 1991 _____

f) 1924 _____

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: 1. Kultura i škola u vrijeme komunizma

2. Hrvati u Rumunjskoj nakon 1989. godine

Sadržaj: Obrazovne ustanove ; Folklorni ansamblu i kulturni život ; Evolucija obrazovanja. Interkulturalni odnosi i razmjene s hrvatskom državom ; Organizacije Hrvata u Rumunjskoj

Specifične vještine:

1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;

2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.

2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

1. Zaokružite točnu varijantu koja predstavlja razdoblje kada se nastava u hrvatskim školama u Rumunjskoj odvijala isključivo na hrvatskom jeziku.

a) 18. i 19. stoljeće;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- b) 20. i 21. stoljeće;
- c) 16. i 17. stoljeće.

2. Zaokružite točnu varijantu koja predstavlja godinu u kojoj se potpisuje Međunarodna školska konvencija između Jugoslavije i Rumunjske.

- a) 1938. godine;
- b) 1933. godine;
- c) 1934. godine.

3. Navedite jednu od najvažnijih povlastica hrvatskih škola u Rumunjskoj, povlastica koja je predviđena ovom prethodno istaknutom Konvencijom.

4. Zaokružite točnu varijantu koja predstavlja razdoblje kada su se u školama u hrvatskim mjestima u Rumunjskoj nastavni predmeti predavali samo na hrvatskom jeziku.

- a) 1936.-1948.;
- b) 1950-1960;
- c) 1940-1950.

5. Navedite godinu u kojoj je hrvatski jezik uveden kao nastavni predmet u školama hrvatskih naselja u Rumunjskoj.

- a. početkom 60-ih godina;
- b. u kasnim 60-ima;
- c. sredinom 60-ih.

Dvojezična rumunjsko - hrvatska teoretska gimnazija u Karaševu

UNIUNEA EUROPEANĂ

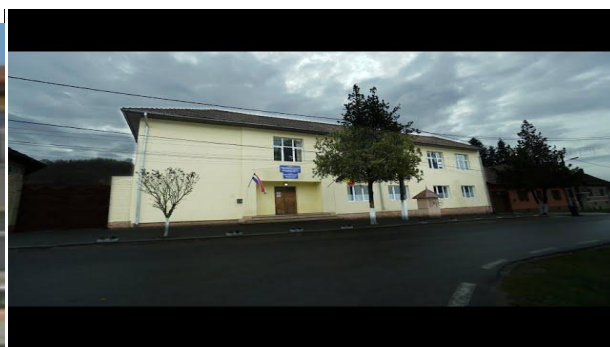
Instrumente Structurale
2014-2020

6. Zaokružite točnu varijantu koja predstavlja godinu u kojoj je otvorena prva dvojezična rumunjsko - hrvatska teoretska gimnazija u Karaševu, županija Karaš - Severin.

- a) 1997. godine;
- b) 2000. godine;
- c) 2001. godine.

Osnovna škola Lupak

Osnovna škola Klokotič

7. Navedite broj sati predmeta Hrvatski jezik koji se tjedno predaje u ovim školama.

- a) četiri sata;
- b) dva sata;
- c) tri sata.

8. Spojite godinu s odgovarajućim događajem.

- Osnivanje najstarijeg hrvatskog folklornog ansambla u Rekašu "Temeš" – zbor sokačkih pjesama iz Rekaša;

- U Rekašu je osnovan "Savez slavenskih kulturno-demokratskih udruženja";

- U Keči je osnovan ansambl "Tamburaši";

- U Keči se osniva društvo "Kazališnih amatera";

- Osnivanje u Karaševu kulturno – umjetničkog društva "Mladi Karaševci" - "Tineri Carașoveni";

- Kulturno – umjetničko društvo iz Karaševa „Mladi Karaševci“ mijenja naziv u „Karaševska zora“.

- a) 1967. _____
- b) 1888. _____
- c) 1922. _____
- d) 1945. _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

e)1991. _____

f) 1924. _____

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: 1. Cultura și școala în timpul regimului comunist

2. Croații din România după 1989

Conținut: Instituții de învățământ. Ansambluri folclorice și viață culturală. Evoluția învățământului. Relații și schimburi interculturale cu statul croat. Organizațiile croaților din România

Competențe specifice:

1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;

2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.

2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

Ansamblul folcloric „Karaševska zora” din Carașova

1. Menționați numele a doi instructori ai formației cultural - artistice „Karaševska zora” din Carașova și două denumiri de festivaluri la care a participat acest ansamblu folcloric.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

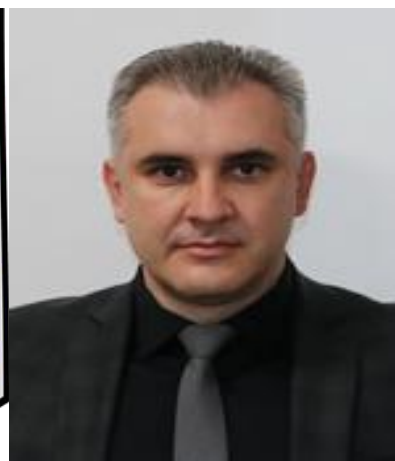
Ansamblul folcloric Clocotici –KUD KLOKOTIČ

2. Răspundeți la următoarele întrebări:

- Care este anul înființării Ansamblului folcloric din Clocotici?
- Care sunt instructorii care au pregătit acest ansamblu folcloric de-a lungul timpului?
- În ce an s-au sărbătorit 50 ani de colaborare cu Ansamblul din Buševac - Croația?
- În ce an a început activitatea „KLOKOTIČKI TAMBURAŠI” și care este numele instructorului acestei formații artistice?

Mihai Radan

Ghera Giureci - Slobodan

3. Răspundeți la următoarele întrebări:

- În ce an a luat ființă Uniunea Croaților din România cu sediul la Carașova?
- Cine a fost primul președinte al acestei organizații?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

c) Cine este actualul președinte al Uniunii, din ce an preia funcția de președinte al UCR-ului și din ce an reprezintă croații din România în Parlamentul României?

Ioan Birta

Mihai Todor

Petru Hațegan

4. Răspundeți la următoarele întrebări:

a) În ce an a luat ființă Uniunea Democrată a Croaților din România (UDCR) cu sediul la Lupac?

b) Cine a fost primul președinte al acestei organizații?

c) Cine este actualul președinte al UDCR-ului și din ce an deține această funcție?

5. Răspundeți la următoarele întrebări:

a) În ce an a apărut primul număr al revistei „HRVATSKA GRANČICA”?

b) Cine a fost primul redactor șef al revistei „HRVATSKA GRANČICA”?

c) Cine este actualul redactor șef? Menționați și colectivul de redacție actual.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

6. După anul 1989, trei președinți ai Republicii Croația au vizitat comunitățile croate din comunele Carașova și Lupac. Precizați anul în care aceste comunități au fost vizitate de președintele:

- a) Ivo Iosipović _____
- b) Stipe Mesić _____
- c) Kolinda Grabar - Kitarović _____

Povijest i tradicije hrvatske manjine 7. razred

Nastavna jedinica: 1. Kultura i škola u vrijeme komunizma

2. Hrvati u Rumunjskoj nakon 1989. godine

Sadržaj: Obrazovne ustanove ; Folklorni ansambli i kulturni život ; Evolucija obrazovanja. Interkulturalni odnosi i razmjene s hrvatskom državom ; Organizacije Hrvata u Rumunjskoj.

Specifické vještine:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice;
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema.

RADNI LISTIĆ

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Folklorni ansambl Karaševska zora iz Karaševa

1. Navedite imena dvojice voditelja kulturno-umjetničkog društva „Karaševska zora“ iz Karaševa i dva imena folklornih festivala na kojima je ovo društvo sudjelovalo.

Folklorni ansambl Klokotič - KUD KLOKOTIČ

2. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- Koja je godina osnivanja KUD-a Klokotič?
- Tko su voditelji koji su tijekom vremena pripremali ovaj folklorno društvo?
- Koje je godine obilježeno 50 godina suradnje s KUD-om Buševac - Hrvatska?
- Koje godine počinju djelovati "KLOKOTIČKI TAMBURAŠI" i kako se zove voditelj ovog društva?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Mihai Radan

Ghera Giureci - Slobodan

3. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Koje je godine u Karaševu osnovano Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj?
- b) Tko je bio prvi predsjednik ove organizacije?
- c) Tko je aktualni predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, od koje je godine preuzeo dužnost predsjednika ZHR - a i od koje godine predstavlja Hrvate iz Rumunjske u Rumunjskom parlamentu?

Ioan Birta

Mihai Todor

Petru Hațegan

4. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Koje je godine u Lupaku osnovan Demokratski Savez Hrvata u Rumunjskoj (DSHR)?
- b) Tko je bio prvi predsjednik ove organizacije?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

c) Tko je sadašnji predsjednik DSHR - a i od koje je godine na toj dužnosti?

5. Odgovorite na sljedeća pitanja:

a) Koje je godine izašao prvi broj časopisa "HRVATSKA GRANČICA"?

b) Tko je bio prvi glavni urednik časopisa "HRVATSKA GRANČICA"?

c) Tko je trenutni glavni urednik? Navedite i sadašnji urednički tim.

6. Nakon 1989. godine tri su predsjednika Republike Hrvatske posjetila hrvatske zajednice u općinama Karaševo i Lupak. Navedite godinu u kojoj je ove zajednice posjetio predsjednik:

a) Ivo Josipović _____

b) Stipe Mesić _____

c) Kolinda Grabar - Kitarović _____

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: Mari sărbători tradiționale

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Conținut: Sărbători religioase ale comunității. Tradiții și obiceiuri legate de viața de familie și marile evenimente ale existenței

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric.
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE LUCRU

1. Toate cele șapte sate în care locuiesc croații din județul Caraș - Severin se mândresc cu zestrea lor culturală și religioasă. Un astfel de exemplu o reprezintă tradiția ce constă în sărbătorirea hramului bisericii, cunoscut sub numele de „kirvaj”. Menționați data și numele sfântului sărbătorit de „kirvaj” în localitățile:

Clocotici _____

Rafnic _____

Nermet _____

Carașova _____

Iabalcea _____

Lupac _____

Vodnic _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

2. Locuitorii satului Clocotici au devenit unici în aceste părți ale țării noastre prin faptul că au reușit să salveze o tradiție bisericească destul de veche, ce s-a păstrat de-a lungul vremii, respectiv să vegheze la mormântul lui Isus în biserica din localitate. În 30-50 de cuvinte, descrieți această tradiție.

3. Să ne reamintim de „sidenjka” (șezătoare), o activitate a cărei denumire, în satele carașovenești, provine de la verbul „a șede” , „a sta”. Din păcate, acest frumos obicei de iarnă al croaților din Caraș - Severin este pe cale de dispariție. În 30-50 de cuvinte, descrieți acest obicei. Consultați „Hrvatska grančica” (Godina: XXIV Broj: 138. Veljača 2017. / Anul: XXIV Nr.: 138 Februarie 2017)

4. Menționați data când se sărbătorește, în Clocotici, tradiția prezentată în pozele de mai sus. În 30-50 de cuvinte, descrieți tradiția și numiți-o.

5. Membrii comunității croate din România sărbătoresc în fiecare an Fașancul în mod tradițional. În 30-50 de cuvinte, descrieți această frumoasă tradiție populară sărbătorită în satele comunității croate.

6. Și școlile de pe raza comunelor Carașova și Lupac sărbătoresc în fiecare an Fașancul. În 30-50 de cuvinte, descrieți asemănările și deosebirile existente între sărbătoarea Fașancului din comunitate și cea din școli.

7. În 40 - 60 de cuvinte, arătați cum s-au schimbat tradițiile de nuntă la croații carașoveni, începând cu vremurile trecute până în prezent.

Povijest i tradicije hrvatske manjine 7. razred

Nastavna jedinica: Veliki tradicionalni praznici

Sadržaj: Vjerski praznici zajednice. Tradicije i običaji vezani uz obiteljski život i velike događaje postojanja.

Specifične vještine:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice.
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema

RADNI LISTIĆ

1. Svih sedam sela u kojima žive Hrvati u županiji Karaš - Severin ponose se svojim kulturnim i vjerskim blagom. Jedan takav primjer je tradicija slavljenja zaštitnika crkve, poznata kao "kirvaj". Navedite datum i ime sveca koji se slavi "kirvajem" u sljedećim mjestima:

Klokotič _____

Ravnik _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Nermiđ _____

Karaševo _____

Jabalče _____

Lupak _____

Vodnik _____

2. Mještani sela Klokotič postali su jedinstveni u ovim našim krajevima po tome što su uspjeli sačuvati prilično staru crkvenu tradiciju, koja se kroz vrijeme očuvala, a to je bdijenje na Isusovom grobu u mjesnoj crkvi. U 30-50 riječi opišite ovu tradiciju.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

3. Prisjetimo se "sidenjke" (sjedjenja), aktivnosti čiji naziv, u karaševskim selima, dolazi od glagola "sjediti". Nažalost, ovaj lijepi zimski običaj Hrvata iz Karaš - Severinske županije na putu je izumiranja. U 30 - 50 riječi opišite ovu tradiciju. Vidi "Hrvatska grančica" (Godina: XXIV Broj: 138. Veljača 2017. godine.)

4. Navedite datum kada se tradicija prikazana na gornjim slikama slavi u Klokotiču. U 30 - 50 riječi opišite tradiciju i imenujte je.

5. Pripadnici hrvatske zajednice u Rumunjskoj svake godine na tradicionalan način slave Poklade. U 30 - 50 riječi opišite ovu lijepu narodnu tradiciju koja se slavi u selima hrvatske zajednice.

6. I škole iz općina Karaševo i Lupak svake godine slave Poklade. U 30 - 50 riječi opišite sličnosti i razlike između društvenih i školskih proslava Poklada.

7. U 40 - 60 riječi prikažite kako su se svadbeni običaji karaševskih Hrvata mijenjali od davnih vremena pa sve do danas.

Istoria și tradițiile minorității croate - Clasa a VII-a

Unitatea de învățare: 1. Cultura și școala în timpul regimului comunist

2. Croații din România după 1989

3. Mari sărbători tradiționale

Conținut: Instituții de învățământ; Ansambluri folclorice și viață culturală; Evoluția învățământului; Relații și schimburi interculturale cu statul croat; Organizațiile croaților din

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

România; Sărbători religioase ale comunității; Tradiții și obiceiuri legate de viața de familie și marile evenimente ale existenței.

Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea termenilor istorici în prezentarea unui fapt istoric;
- 2.1. Folosirea unor informații din surse istorice variate pentru a descrie un fapt istoric;
- 2.2. Utilizarea informațiilor istorice cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unor teme de istorie.

FIȘĂ DE EVALUARE

Timp de lucru: 45 minute

I. Asociați anul cu evenimentul potrivit.

18 puncte

- Înființarea celui mai vechi ansamblu folcloric croat la Recaș „Temeș” – ansamblu de cântece sokačke din Recaș;
- Se înființează la Recaș „Uniunea Asociațiilor Cultural - Democratice Slave”;
 - În Checea se înființează Ansamblul „Tamburașii”;
 - La Checea se înființează societatea „Amatori de teatru” ;
 - Înființarea la Carașova a ansamblului cultural „Mladi Karaševci” – „Tineri carașoveni”;
 - Ansamblul cultural din Carașova „Mladi Karaševci” își schimbă denumirea în „Karaševska zora”.

a)

1967 _____

b)

1888 _____

c)

1922 _____

d)

1945 _____

e)

1991 _____

f)

1924 _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

II. Precizați numărul de ore ale disciplinei de studiu Limba croată care se desfășoară săptămânal în Școala Gimnazială Clocotici și Școala Gimnazială Lupac județul Caraș-Severin.

2 puncte

- a) patru ore;
- b) două ore;
- c) trei ore.

III. În 40-60 de cuvinte, arătați cum s-au schimbat tradițiile de nuntă la croații carașoveni, începând cu vremurile trecute până în prezent.

30 puncte

IV. Încercuiți varianta corectă ce reprezintă anul în care se încheie Convenția Școlară Internațională dintre Iugoslavia și România.

5 puncte

- a) 1938;
- b) 1933;
- c) 1934.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Liceul Teoretic Bilingv Româno - Croat Carașova

V. Încercuiți varianta corectă ce reprezintă anul în care și-a deschis porțile primul liceu bilingv româno-croat din Carașova, județul Caraș-Severin.

5 puncte

- a) 1997;
- b) 2000;
- c) 2001.

VI. Toate cele șapte sate în care locuiesc croații din Caraș - Severin se mândresc cu comorile lor culturale și religioase. Un astfel de exemplu sunt obiceiurile tradiționale legate de celebrarea sărbătorii parohiale, cunoscute sub numele de „kirvaj”. Menționați, pentru următoarele locuri, data și denumirea sărbătorii religioase:

30puncte

Clocotici _____

Rafnic _____

Nermet _____

Carașova _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Iabalcea _____

Lupac _____

Vodnic _____

Se acordă 10 puncte din oficiu!

Povijest i tradicije hrvatske manjine – 7. razred

Nastavna jedinica: 1. Kultura i škola u vrijeme komunizma

2. Hrvati u Rumunjskoj nakon 1989. godine

3. Veliki tradicionalni praznici

Sadržaj: Obrazovne ustanove ; Folklorni ansambli i kulturni život ; Evolucija obrazovanja. Interkulturalni odnosi i razmjene s hrvatskom državom ; Organizacije Hrvata u Rumunjskoj; Vjerski praznici zajednice ; Tradicije i običaji vezani uz obiteljski život i velike događaje postojanja.

Specifične vještine:

- 1.1. Korištenje povijesnih pojmova u prikazu povijesne činjenice.
- 2.1. Korištenje informacija iz različitih povijesnih izvora za opisivanje povijesne činjenice.
- 2.2. Korištenje povijesnih informacija uz pomoć dostupnih digitalnih/multimedijskih izvora za predstavljanje povijesnih tema

PROVJERA ZNANJA

Radno vrijeme: 45 minuta

I. Spojite godinu s odgovarajućim događajem.

18 bodova

- Osnivanje najstarijeg hrvatskog folklornog ansambla u Rekašu "Temeš" - zbor sokačkih pjesama iz Rekaša;
- U Rekašu je osnovan "Savez slavenskih kulturno - demokratskih udruženja";
- U Keči je osnovan ansambl "Tamburaši";
- U Keči se osniva društvo "Kazališnih amatera";
- Osnivanje u Karaševu kulturnog ansambla "Mladi Karaševci" - "Tineri Carașoveni";
- Kulturni ansambl iz Karaševa „Mladi Karaševci“ mijenja naziv u „Karaševska zora“.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- a) 1967. _____
- b) 1888. _____
- c) 1922. _____
- d) 1945. _____
- e) 1991. _____
- f) 1924. _____

II. Navedite broj sati predmeta Hrvatski jezik koji se tjedno predaje u Osnovnoj školi Klokotič i Osnovnoj školi Lupak, županija Karaš - Severin.

2 boda

- a) četiri sata;
- b) dva sata;
- c) tri sata.

III. U 40-60 riječi prikažite kako su se svadbeni običaji karaševskih Hrvata mijenjali od davnih vremena pa sve do danas.

30 bodova

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

IV. Zaokružite točnu varijantu koja predstavlja godinu u kojoj se potpisuje Međunarodna školska konvencija između Jugoslavije i Rumunjske.

5 bodova

- a) 1938. godine;
- b) 1933. godine;
- c) 1934. godine.

Dvojezična rumunjsko - hrvatska teoretska gimnazija u Karaševu

V. Zaokružite točnu varijantu koja predstavlja godinu u kojoj je otvorena prva dvojezična rumunjsko - hrvatska teoretska gimnazija u Karaševu, županija Karaš - Severin. 5 bodova

- a) 1997. godine;
- b) 2000. godine;
- c) 2001. godine.

VI. Svih sedam sela u kojima žive Hrvati u županiji Karaš - Severin ponose se svojim kulturnim i vjerskim blagom. Jedan takav primjer je tradicija slavljenja zaštitnika crkve, poznata kao "kirvaj". Navedite datum i ime sveca koji se slavi "kirvajem" u sljedećim mjestima:

30 bodova

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Klokotič _____

Ravnik _____

Nermiđ _____

Karaševo _____

Jabalče _____

Lupak _____

Vodnik _____

Se dodjeluju 10 bodova!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020